Ն. 3090 — 1895 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2 ՇԱԲԱԹ — 1313 ՐԼԳԻՒԻԼ ԷՎԼԷԼ 24 — ՕՆԳԻՐԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

20 ԲԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՉԷ

20 ԲԱՐԱ

ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՒՃԱՌԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

	12 այբէ	6 այբէ	3 այբէ
ՍԹԱՄՊՈՒԼ	140 ղ.	70 ղ.	40 ղ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէջիտիէ 20 ղրուշան

(صاحب امتياز: جيوەلكيان)

ԵԼԵՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

جريدهٔ شرقيه

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

1ինեմ, 2ինեմ վէ 3ինեմ տուիֆէ ղ. 5
Կիւնեմիւ տուիֆէ 11ի 10ր. կ. » 8
Մէվտատը նէֆիսյա տաիր պէնալէր մէճմանէն գապալ օլունմագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իտաէ օլունմայտաղ

Իտարէխանէսի Սթամպօլտա Գապը Ալի Ֆաատէխինէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպասանտա տրը։ Քէֆֆէի մէվտատ հաղգընտա գազէթանըն տուիֆ վէ մէտուրը
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Գրրըմ մուհարէպէսինէ իյթիրաք ի-թմիշ օլան Ֆրանսա հէյէթը զապրթանը՝ Սէվտաթօրօլը զապրընդն 40ընճը էնէի տէվրիյէսի օլմագ միւնասէպէթիյլէ կէ-յէն բազար կիւնիւ Բարիզին Բէյժանս օ-թէլինտէ պիր բէսմը մախսուս իճրա ի-թմիշլեր տիր։

Գու միւնասէպէթլէ հէյէթին տավէթ օլունտրզը տանօրն տէօրթ տուվարլարը չիչէք տէմէթլէրի վէ Ֆրանսա վէ Ռուս պանտէրալարրյլա տանտարլրմշ, վէ տա-լօրնը հէր Թարաֆընտա Սէվտաթօրլ մուհարէպէսինտէ գուլլանըլմշ օլան սի-լահլարտան Թէյքիլ օլընան արմալար վազ օլընմշ տրը։ Իճրա օլընան չէնիք-լէրէ Ֆրանսա տաքէրինտէն բէք չօգ զէ-վաթ տավէթ օլընմշը, վէ պիր տէ միւ-քէմմէլ զիյանէթ վէրիլմիշ տիր։

Ֆաս հիւքիւմէթի՝ էվրօբա ֆապրիգա-լարընա 30,000 տէտ Մաւզէր Թիւֆէն-կի իմալինի տրբարըշ ի-թմիշ տիր։

Մարտիտ վիւրուտ իտէն բէսմի մա-լիւմաթա կէօրէ, Գուպա տառաբնտա տարիէրին մրգտարը 28000է պալիդ օլ-մուշ տրը։

Ալէմանիատա իճրաբնա պաշլանմշ օլան տաքէրի մանօվրալար էնասբնտա դապը էրպապը ֆէնն թարաֆընտան պիր թազմ իսթիրատթը հարտիյէնին թէճ-րիպէսի իճրա օլընտաճագ տրը։

Գու գապիլէն օլմագ իւզրէ, եէնի պիր գըլըճն թէճրիպէսի իճրա օլընա-ճագ տրը։ Գու գըլըճ էլէ ալընտրզը զէ-ման պիլէ, մէրպութ զըն իսթէնիլէկի տուրէթտէ պիւքիւլէճէք իսիր։ Պիր տէ պէրապէր թաշըմտաղ մախսուս օլմագ իւզրէ օիւնկիւյէ պէնդէր պիր սիլահ ի-լէ, ելեէվմ գուլլանըլմագտա պուլընան տաքէր չանթալարընտան տտհա խաֆիֆ պիր չանթանը, վէ 45 տէտ ֆիշէնկի հավի պիր ֆիշէնքլիկին, վէ գըլըճ թա-շըմտաղ մախսուս պիր թազմ էէնի գա-յըշլարը թէճրիպէսի իճրա իսիլէ-ճէք տիր։

Գերլինտէ մուդիմ Ինկիլթէրա օէֆիրէ Սըր Մալէթ՝ պունտան ագէմ իսթիֆա-ընը վէրմիշ օլմաղլա, պու քէրրէ Ին-կիլթէրանըն Բէթէրսպուրկ սէֆիրի Սըր Ֆ. Լաչէլին՝ Գերլին սէֆարէթինէ նագլ ու թային օլունտրզը՝ Լօնտրատան պա թէլէկրաֆ իշար օլունը յտրը։

Ախիրէն Ֆրանսայա կիթմիշ օլան Ռուս հէյէթը սէֆարէթը մախսուսէսի բէյսի ժէնէրալ Տրակօմիրօֆ 3 կիւն ագտէմ Ֆրանսանըն Լանկրը նամ մէվգրինտէ պիր տաքէրի պալօնա իճրան սէյահաթ իթմիշ, վէ պալօնըն եէրէ էնտիկինտէ, էնալի թարաֆընտան միւարէյէյ ժէնէ-ռալ թէվէճճիւքքարանէ նիւմայիշլեր իճրա օլունմշ տրը։

Գանատա գըթասընտա քեահն Հա-լիֆաքս նամ մէչհուր չէհիրտէ տաքին օլան միթէպէրընըն իսքան իթթիֆ-լէրի իտանէլէրին հավի օլաուզը մահալ-լէսին կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ միւահիշ պիր ճանկըն զուհուր իտէրքը 15 պէօյիւք մաղազա վէ 20 ճէսիմ խա-նէ վէ 1 տէ պէօյիւք քիլեսէ քեամիլէն ճանմշը, վէ 5 միլեօն ֆր. գատար խա-տարաթ վուգուա կէմիշ տիր։

Կէչէն չարչէնպին կիւնիւ Զուիցերի-անըն Ճինէվրա չէհրի ճիվարընտա Ալ-թէլ նամ մահալտէ պուլընան ճէսիմ պիր պուզ քէթլէսի չէօքիւզ, պէօյիւք պիր դրսմը ուչուրըմտան ազաղը ուչմշ տրը։ Զէօքլէն օրման մահալի 3 քիլօմէթրօ թուրինտէ օլուուզը հալտէ, նումֆուսա եալընըզ 6 թէլէֆաթ վուգու պուլուպ, 150 հայլան տախի՝ այրլան չուգուրլա-ըն իյինտէ տիւչերէք թէլէֆ օլմըշլարտրը։

ԶԷԼԶԷԼԷ

Կէչէն չարչէնպին ագշամըօր Ֆիթիս վիլայէթինին պիր գալ ճիհէթլերինտէ էբէյիճէ չէտիտ զելզելէր հրսս օլըն-ըզը՝ Բաատախանէի Ամիրէյէ իշար օ-լունմշը տրը։

ՏԱԽԻԼԻՃԷ

Զաթը հագրէթը Շեհրիյարի Սէ-լամլըգ ալայընը տիւն Համիտիյէ ճամիսինտէ իճրա պուլուրմշլար տրը։

Ըէսմը մէզգիւրը թէմաա իթմէք իւզրէ, տաբէրի մախսուսէտ Սըրպիա սէֆիրի Մ. Վլատան ֆօրմէ-վիչ վէ մախսուսը վէ սէֆարէթ միւսթէյարը վէ պաշ թէրճէմանը, ինկիլթէրա ժէնէրալլարընտան ժէ-նէրալ Բէնթ վէ սէֆարէթի պաշ թէրճէմանը, Իրան սէֆարէթի պաշ թէրճէմանը Միրզա Յովհաննէս Խան, Բաբա հագրէթլերինին Տէրսաատէթ վէքիլի Մօնսէնեօր Պոնէթթի, Ա-լէմանիա սէֆարէթի մայէթ վաբօ-րը գօմանտանը, Կլուտ վէ Ֆիլա-կաղէթալարընն սահիպ իմթիյա-զը Մ. Կասթօն Ժիւլիյէ, Բէլէ Ժուր-նալ կաղէթասընն սահիպ իմթի-յազը Մ. Մարինոնի, Օսմանլը Պան-գասը թէրճէմանը սաատ. Բանճիրի պէյ հագրէթլերի վէ սակր պիր խայլի էճնէպի միւթէպէրանը իլէ սէֆարէթլերտէն թավսիյէ իլէ կե-լէն 120 գատար էճնէպի հագրը պուլընարագ, իյնագ իտէնլէր պիլ-վասթա իլթիֆաթը Սէնիյէյէ մաղ-հար պուլրըմշլար տրը։

—Պիր էմրաքն ալըմ սաթրմմու-ամէլէսինտէ, միւլք սահիպի իլէ միւշթերիներին էօսնէլէրինտէ պու-լունան պիլճիմլէ էմրաք վէ արագի վէրկիլէրինին՝ Շուրաի Տէվլէթ գա-բարը մուճիպինճէ թահսիլինէ թէ-շէպիւս օլընմագտա օլուպ, պու սէպէպտէն տօլայը ֆէրաղ մուա-մէլէսի՝ էպնիյէյի սաթան իլէ ալան արասընտա ճէրէյան իտէրէք, մու-ամէլէի բէսմիրյէյէ եանաչմատրգլարը հասէպիյլէ, Տէֆթէրխանէ վարի-տաթրնը թահսիլի կիւճլիշմէքտէ, վէ Մալիյէ Նէզարէթինին իտարէ-սինէ տօգունմագտա պուլընտրզը-տան, պատէմա չու ուսուլտան սար-ֆը նագարյա, եարընըզ սաթրյան մահալլերին երզրըմշ օլան վէրկի-լերինին թահսիլիյէ իլթիֆա օլըն-մասը՝ Մէճլիսը մախսուսը վիքէյա-գարարը իգթիզասընտան օլարզը պէյանըրյա, օնա կէօրէ իյֆաի մու-ամէլէ իտիմէսի խուսուսը՝ Մալիյէ Նէզարէթինտէն լազըմ կէլէնլերէ ի-շար օլընմշը տրը։

—Իսկիլթերա սէֆիրի Սըր Ֆիլիբ Գրրի՝ չարչէնպիհ ագշամընտան պէրու պօղազընտա հուսուլէ կէլէն պիր իւֆիւնէթտէն տօլայը նամի-զամ օլուպ, սէսի տէ պօղրըմշը տրը։

Սէֆիրը միւշարէյէհ թապիպլերին թաֆտիյէտիյէ օտասընտան տրշարը չըգմամագտա օլարզը կիպի, տիւ-տէն պէրու ահվալինտէ կէօրիւլէն էյիլիք էսէրի՝ պիր գալ կիւնէ գա-տար քեամիլէն էյիլէյմէսինէ իւմիտ վէրմէքտէ տիր։

—Բաբա հագրէթլերինին Տէրսա-ատէթ վէքիլի Մօնսէնեօր Պոնէթթի տիւն սապահ չէհրիմիզէ միւվասէ-լէթ իթմիշ տիր։ Վէքիլը մուամա-լէյի՝ վաբօրտա պիր հէյէթը ռու-հանիյէ թարաֆընտան խսթիգալ օլընը-զ, Ֆրանսա սէֆարէթինին Բէրրէ-սինէ կէօնտէրիլէն սանտալարլա տօղրուճա Թօբխանէ ըլխթրմընա չըգմշը, վէ օրատան արապալարլա Պէյօղլունտա Բաբա վէքեալէթինէ մախսուս օլան քիլիսէյէ կիտերէք պիր տուս օգումշը, վէ պատէհու տարիրէի մախսուսսինէ չըգմշը տրը։ Մուամալէհ Մօնսէնեօր Պոնէթթի խասթալարընտան քեամիլէն էյիլէյ-միշ օլուպ, Բամատան հարաքէթին-տէն եվվէլ Բաբա հագրէթլերի իլէ ուզուն պիր միւլագաթ իճրա իթ-միշ տիր։

—Պու կիւն չէհրիմիզէ միւվասէ-լէթլերինէ պէքլէնմէքտէ օլան Պէլ-ճիգա գրալընըն պիրատերի գօնթ տը Ֆլանտրը իլէ մախտումը բրէնս Ալպերթ հազարաթընը էվվէլքի ագշամ չէհրիմիզէ միւթէվէճճիհէն Վիէննատան հարքէթ իթթիքլերի՝ տիւն վարիտ օլան պիր թէլէկրաֆ-տան անլաշըրմշը տրը։

—Էվվէլճէ տախի եազրտրզը վէճճիլէ, Իրան սէֆիրի Միրզա Մահ-մատ Խան՝ պու կիւն էօյլէնտէն սօնրա սաաթ 3½տան 5½ա գատար սէֆարէթխանէտէ մէմուրիյնը բէս-միյէնին զիյարէթինի գապալ իտէ-ճէք տիր։

—Ինկիլթերանըն Պահրը Սէֆիտ տօնանմասը՝ 2 հաֆթայա գատար Բիրէյէ միւվասէլէթ իտէճէքմիշ։

—Կէչէն ագշամ պաղը խըրսըզար Պաղչէ Գաբուսընտա քեահն բէրու-քէր Արիս ազանըն տիւքքանընը սախթէ անախթարլա աշարագ, ուսթուրա, մագաս վէ գօգու-լարտան իպարէթ օլան էշեասընը քեամիլէն սըրգաթ իթմիշլեր վէ ու-սուլճա ահիւքքանը գաբատրգտան սօնրա ֆիրար էյլէմիշլեր տիր։

—Թէնպէքի Բէժի գումբանեասը մէմուրլարընտան Մ. Ֆրանգ Պարքեր, Սըր Լակար Վիհսընթ իլէ պուլուշ-մագ իւզրէ տիւն Լօնտրայա միթէ-վէճճիհէն Տէրսաատէթտէն հարքէ-թի իթմիշ տիր։

—Ֆրանսա սէֆարէթինին Բէրրէ-նամ մայէթ վաբօրը՝ էվվէլքի կիւն Թարապատան հարաքէթլէ, լիմա-նըմզրտագի մահալը մախսուսրնա կէլմիշ, վէ Թամիր օլընմագ իւզրէ, եագրնտա Ֆրանսայա ավտէթ ի-տէճէկինտէն, լէվագիմաթընը թէ-տարիքիյլէ մէշղուլ օլուուզը իշի-տիրմիշ տիր։

—Ախիրէն թէքսիս օլընան «Ան-ըրբրիգ ժէնէրալ» նամ շիրքէթին միւտիրիյէթինէ տիւգ տը Մօրնի թային գըլընմշը տրը։

—Օսմանլը Պանգասընն Գօնեա չիպէսի միւտիրի սապգը Մ. Քիւն պու քէրրէ Ինկիլթերա հիւքիւմէ-թինին չէհրը մէզգիւր գօնսօլոսը-ղընա թային գըլընմշը տրը։

—Ըլխթրմ Գումբանեասընն իմ-թիյազը տարիէսի տախիլինտէ գու-լընան սահիլէրին՝ Թօբխանէի Ամի-րէտ թէչէքքիլ իտէն գօմիսիօնը մախսուսը վասըթասըյա խարիթա-լարը բէյ տէր բէյ թանզիմ իտիլ-տիքճէ, պիրը նիւսխէսինին խաքի-բաի Շահանէյէ թագտիմ, վէ պիր նիւսխէսինին տախի ահտ օլան տա-իրէսինէ կէօնտէրիլմէք իւզրէ Պա-պը Ալիյէ իրսալի հագգընտա մա-գամը Սատարէթուզմատան գումբ-անեասյա իշրաթ վագը օլմշ տրը։

—Պու քէրրէ Թօբխանէտէն Գա-բաքէօյ քէօբրիսինէ գատար օլան գրսմը հագգընտա գօմիսիօնը մէգ-քիւրտէն թանզիմ, վէ Թօբխանէի Ամիրէ միւիրիյէթինտէն թագտիմ օլընան խարիթա՝ պա թէզքէրէի Սամիյէ Նաֆիա վէ Թիճարէթ նէ-զարէթինէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Էյլեէվմ Տէրսաատէթտէ պու-լընան Բարիկին Բէրի ժուրնալ կա-զէթասը միւտիրի Մ. Մարինոնի՝ չյան պուլրուլան միւսաատէի Սէ-նիյէ իւզրինէ, կէչէն կիւն Բան-կալիտտ քեահն Մէքթէպը Հար-պիյէյի զիյարէթ էյլէմիշ, վէ օ սրրատա մէքթէպտէ պուլրնան Թօբ-խանէի Ամիրէ միւիրի վէ ուսմամ Մէքեաթիպը Ասքէրիյէի Շահանէ Նազրը տէվլ. Զէքի բաշա հագ-րէթլերի Թարաֆընտան գապալ օ-լընարագ, միւշարէյէյհ հագրէթլէ-րինին տէլալէթիյլէ, մէքթէպին հեր Թարաֆընը վէ տէրսխանէլերի կէգ-միշ տիր։

—Թահրիրաթը խարիճիյէ էվրագ միւտիրի սաատ. Էօմէր պէյին՝ թէ-տավի իչիւն Ֆրանսանըն Արգաչօն նամ չէհրինտէ քեահն խասթախա-նէյէ ազիմէթի խուսուսընա պիիս-թիյզան իրատէի Սէնիյէ չէրէֆսու-տուր պուլրըմշը տրը։

—Մանասթը գասապասընտա Պուլկար էհալիսի իչիւն պիր մէք-թէպ ինշասը հագգընտա պիլիսթիյ-զան միւսաատէի Սենիյէ էրգան պուլրրմշ տրը։

—Միւգէխանէի Հիւմայուն գա-թարօկրարընը թանգիմինէ մէմուր օլան զաթը նամիզաղրզընտան տօ-լայը խսթիֆա իթմէսի իւզրինէ, եերինէ ասարը աթիգա էրպապը-տան իզմիրլի Միլօնաքի էֆ. ինթի-խապ օլունմշ տրը։

—Ֆիլօգսերա հագգընտա պաղը միւզաքերաթ իճրասը իչիւն՝ պու կիւն Օրման, Մէատին վէ Զրաաթ նազրը ատուք. Սեիմ Մէչհամէ էֆ. հագրէթլերինին ըիյասէթի թահֆընտա օլարագ, ագտը իճ-թիմա իթմէսի մուգաբրէր օլան ֆի-լոգսերա գօմիսիօնընտա հագրը պու-լունմագ իւզրէ, Զրաաթ Պանգա-սը միւտիրը ումումիսի ատուք. Ճէմալ պէյ հագրէթլերիյլէ Տուլու-նը Ումումիյէ միւտիրը ումումիսի գօնթ տ'Արնուլա պիրէր գրթա տա-վէճնամէ կէօնտէրիլպիկի իչիտի-միշ տիր։

—Գօնեայա գատար չրմէնտրֆէր խաթթը ամէլիյաթը պու քէրրէ ի-քմալ իտիրմիշ օլմասը, չէհրը մէգ-քիւր սթասիօնընը ինշասընա պաշ-լամմշ տրը։

—Բէժի իտարէսինտէ գուլլանը-լան մէմուրլարը մրգտարը միւ-պէյլին օլարագ Բէժի իտարէսինտէն Մալիյէ Նէզարէթինէ թագտիմ օլընարզընը կէչէն կիւնը. Հէթէսը-տան նագլեն եազմշ օլարզըմշ ճէտվէլ հագգընտա պու կիւնքի Իպոմ կազէթասը տիկեր պիր սու-բէթտէ իմամ մալիսմաթ իթմէքտէ օլուպ, Իպոմըն վէրտիկի պու մա-լիսմաթ իսէ տահա տօղրու կէօ-բիւնտիկինտէն, պէրվէճճը աթի տեբճի միւնասիպ կէօրիւմշ տիր։ չէօյլէ քի,

Իտարէի մէգքիւրէտէ էլեէվմ 1340 մէմուր վէ եա քեաթիպ պուլընրպ, պունըն 1085ի Օսմանը վէ 255ի էճնէպի թէպասասընտան պուլրնմշ տրը։ Օսմանը թէպասասընտան 625ի Իսլամ վէ 460ը Խրիսթիյան վէ եա-հուտի տիր։

Էճնէպի թէպասասը օլանարընա կէլինճէ, պունդարտան 57սի Ֆրան-սըզ, 53ի Իթալեան, 47սի Ավսթ-րիա, 45ի Լուսնան, 25ի Ինկիլիզ, 12սի Ալէման վէ 16որ տախի միւսի-թէլիթ տէվլէթլեր թէպասասընտան պուլընմշ տրը։

«ԻՆՏԻՐԹԻՕՆ» ԱՑԻՆԸ ՄԱԽՍՈՒՍԸ

Տիւն սեպտ. ին 1ինճի կիւնիւ վէ Բում Բաթրիգխանէսինին գայտա-ըընա մախսուս Ինտիրթիօն թաբի-խինին 9ընճը սէնէսինին ըէսի օր-մագ հասէպիյլէ, Բաթրիգ Անթի-մօս էֆ. հագրէթլերի, Սինօդ մէճ-լիսի ագասը վէ տիկեր բահիպլեր թարաֆընտան Բաթրիգխանէ քիլի-սէսինտէ եէնի սէնէյէ մախսուս ա-յինը ըուհանի իյֆա օլունտրգտան սօնրա, ճիւմլէսի Բաթրիգխանէնին պէօյիւք սալօնընա չրգարագ վէ Եմէրտնար ասարագ սիճիլը նու-ֆուսը մախսուսընտա գայտ իտիլէն մագպաթայը իմգա իթմիշլեր տիր։ Պունը միւթէագբզ Բաթրիգ հագ-րէթլերի՝ Սինօդ ագասըյա Տէրսա-ատէթտէ պուլընան տիկեր մէթրօ-բօլիտէր վէ բիսգօպօսլարը վէ քեաֆֆէի ըուհանիլերին վէ մէճլի-սը միւթէթլիթ ագասըյա Բաթ-րիգխանէ մէմուրլարը վէ ճէօմաաթ Թարաֆընը վէ տէրսխանէլերի կէգ-միշ տիր։

—Թահրիրաթը խարիճիյէ էվրագ միւտիրի սաատ. էօմէր պէյին՝ թէ-տավի իչիւն Ֆրանսանըն Արգաչօն նամ չէհրինտէ քեահն խասթախա-նէյէ ազիմէթի խուսուսընա պիիս-թիյզան իրատէի Սէնիյէ չէրէֆսու-տուր պուլրըմշը տրը։

—Մանասթը գասապասընտա Պուլկար էհալիսի իչիւն պիր մէք-թէպ ինշասը հագգընտա պիլիսթիյ-զան միւսաատէի Սենիյէ էրգան պուլրրմշ տրը։

—Միւգէխանէի Հիւմայուն գա-թարօկրարընը թանգիմինէ մէմուր օլան զաթը նամիզաղրզընտան տօ-լայը խսթիֆա իթմէսի իւզրինէ, եերինէ ասարը աթիգա էրպապը-տան իզմիրլի Միլօնաքի էֆ. ինթի-խապ օլունմշ տրը։

—Ֆիլօգսերա հագգընտա պաղը միւզաքերաթ իճրասը իչիւն՝ պու կիւն Օրման, Մէատին վէ Զրաաթ նազրը ատուք. Սեիմ Մէչհամէ էֆ. հագրէթլերինին ըիյասէթի թահֆընտա օլարագ, ագտը իճ-թիմա իթմէսի մուգաբրէր օլան ֆի-լոգսերա գօմիսիօնընտա հագրը պու-լունմագ իւզրէ, Զրաաթ Պանգա-սը միւտիրը ումումիսի ատուք. Ճէմալ պէյ հագրէթլերիյլէ Տուլու-նը Ումումիյէ միւտիրը ումումիսի գօնթ տ'Արնուլա պիրէր գրթա տա-վէճնամէ կէօնտէրիլպիկի իչիտի-միշ տիր։

—Գօնեայա գատար չրմէնտրֆէր խաթթը ամէլիյաթը պու քէրրէ ի-քմալ իտիրմիշ օլմասը, չէհրը մէգ-քիւր սթասիօնընը ինշասընա պաշ-լամմշ տրը։

—Բէժի իտարէսինտէ գուլլանը-լան մէմուրլարը մրգտարը միւ-պէյլին օլարագ Բէժի իտարէսինտէն Մալիյէ Նէզարէթինէ թագտիմ օլընարզընը կէչէն կիւնը. Հէթէսը-տան նագլեն եազմշ օլարզըմշ ճէտվէլ հագգընտա պու կիւնքի Իպոմ կազէթասը տիկեր պիր սու-բէթտէ իմամ մալիսմաթ իթմէքտէ օլուպ, Իպոմըն վէրտիկի պու մա-լիսմաթ իսէ տահա տօղրու կէօ-բիւնտիկինտէն, պէրվէճճը աթի տեբճի միւնասիպ կէօրիւմշ տիր։ չէօյլէ քի,

Իտարէի մէգքիւրէտէ էլեէվմ 1340 մէմուր վէ եա քեաթիպ պուլընրպ, պունըն 1085ի Օսմանը վէ 255ի էճնէպի թէպասասընտան պուլրնմշ տրը։ Օսմանը թէպասասընտան 625ի Իսլամ վէ 460ը Խրիսթիյան վէ եա-հուտի տիր։

Էճնէպի թէպասասը օլանարընա կէլինճէ, պունդարտան 57սի Ֆրան-սըզ, 53ի Իթալեան, 47սի Ավսթ-րիա, 45ի Լուսնան, 25ի Ինկիլիզ, 12սի Ալէման վէ 16որ տախի միւսի-թէլիթ տէվլէթլեր թէպասասընտան պուլընմշ տրը։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ուսումն. Խորհուրդ չարչէնպիհ կիւնիւ պէրմիւթատ Գալաթա Խոր-հրդարանընտա ագտը իճթիմա իտ-տէրէք, չէհրիմիզճէ վէ թաշրարճա 25 գատար մէքթէպ մէսէլէլերիյլէ իշթիղալ իթմշ տիր։

—

Քէզալիք Տէտեսական Խորհուրդ տախի տիւն ագտը իճթիմա իտէ-բէք, Հինտիսթանատի Հօճա Ղա-զար վէ Անոյլեան միրասլարը մէ-սէլէլերիյլէ մէշղուլ օլմուշ տրը։

—

Իքմալը Թահսիլ իթմիշ օլան շա-կիրտանըն իսթիհանընա մէմուր Քնիրլ Ցանձնաժողով պու քէրրէ իքմալը վազիֆէ իտէրէք, տիւն խուսուսի սուբէթտէ ագտը իճթի-մա իլէ բաբօրթօսընը պիթթանգիմ Ուսումն. Խորհուրդա Թագտիմ ի-տէճէք տիր։

Էրպապը գալէմէն Ցարութիւն Ալ-փիար էֆէնին բէտերի Շաւարշ Ալիփար էֆէնին օգոստոս 18ում Իսքէնտերիյէտ վէֆաթ իթտիկի մաէթթէսսիւֆ իշի-ուիմշ տիր։

Միւթէվէֆաթ մուամիլէյին Մըսրրատ ումուրը միւսիյէտ իչթիրաքը պուլընը-ղը կիպի, քէնտիսի լիսանաչնա վէ մուամէլատը թիւճճարիյէյ ակտահ պիր զաթ իտի։

Ազգային Մամլոյ վաղեմի աշխատա-ւորներէն՝ հանգուցեալ Այվազեան Գէորգ էֆէնտիի եղբայրը եւ որբացեալ միակ զաւակը իրենց խորին չնորհակալիքը կը յայտնեն Բարձրաշնորհ Ս. Պատրիարք Հօր, ինչպէս նաեւ այն ամէն եկեղե-ցական եւ աշխարհական անձնաւորու-թեանց, որոնք իրենց ցաւակցական զգացմանց հաւասարիքը տուին այս տխուր առթիւ։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Գերլին. — Բէյլհանդյէյիր նամ բէսմի կազէթասընն պէյանընա կէօրէ, իմբէրա-թոր Կիյեօմ իլէ իմբէրաթոր Ֆրանսուա Ժոզէֆին տաքէրի մանօվրալարտա եան եանա հազրը պուլընմալարը՝ պինէրճէ Ալէմանլարըն էֆֆէքտարընճա, Ասթրիա-Մանառիսթան իլէ Ալէմանիա արասընտաքի իթթիֆաքը տօսթանէ թէճէսսիւ-մի, վէ Եվրօպա սուլհ ու սալտանընը թէ-էմինաթը մագամընտա թէլագզը օլուն-մշ տրը։

Նոր Տայլի Ալիէմայնի Զայլանդ կազէ-թասը տախի՝ մուհարիպը սուլհ ու սալ-հան օլան իմբէրաթոր Ֆրանսուա Ժոզէ-ֆէ արզը չիւքրան վէ մինէթթարի իթ-մէքտէ տիր։

Բիւէնոսէյրէս.— Ալէմանիա պաշ վէքիլի բրէնս տը Հօհէնլօհէ Գերլինէ հարա-քէթ իթմիշ տիր։

Բուսթա իմբէրաթորընը ամուճասը կրանտիւգ Բոլ Ալէքսանդրովիչ՝ մէմալի-քը ճճէպիյէյէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

Շերբուրգ.— Իմբէրաթոր Ֆրանսուա Ժոզէֆ՝ իմբէրաթոր Կիյեօմընը բէճագա-թիյլա ուսիրեալ սթասիօնընա գատար կիտերէք, օրատան Վիէննայա հարքէթ իթմիշ տիր։ Իրքի իմբէրաթորլար՝ եէք-տիկերինտէն այրըլմագլարընա, զայէթ խալխանէ պիր սուրէթտէ վէճալաշմըշ-լար տրը։

Ժէնէրալ գօնթ Վալտերզէ՝ ֆէլտ-մա-րէշալ բրիթպէսիյլէ սիվարի գօմանտան-լըզընա նապգ օլունմշը տրը։

Թանճա.— Թանճատա իսքան իսէն Բրիթ գապիտէսի էֆրատընտան պագրլարը՝ Բօրթուկալ հիւքիւմէթինին թանճը հը-մայսինտէ պուլընան պագր Բրիթ գապի-տէսի էֆրատը իւզրինէ հիճուճ իտէ-բէք, չարչընը պէօյիւք մէյանընտա հէր իրքի թարաֆ արասընտա հագիգի պիր գավկա վուգու պուլմուշ. վէ պիր չօղարը թէլէֆ վէ մէճբուհ օլմըշլարտրը։

Լէնդրա.— Ուիթուաթերսրանտատա օ-գոստոս այընա մախսուս օլարագ ալթուն մատէնի հաբլաթը արթմշը տրը։

Բոմա.—Իթալիա խալինէսինին օգոստոս վարիտաթը 8 միլեոն ֆրանգ արթ-մշը տրը։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՇԸՄԷՆՏՐՖԷԵՐԻ

Անատօլու չըմէնտրֆէրլերինին եարընտան իթթիպարէն թէպտիլ օլընան եէնի թարիֆաթը՝ սօն սահիֆէմիզտէ տէրճ օլունմշը տրը։

ՖՐԱՆՍԱ ՎԷ ԱԼԷՄԱՆԻԱ

Ալեմանիատա վուգուա կելէն 1870-71 ֆիւթուհաթլարը չենիքլերի՝ հեր նե գատար Ֆրանսըզլարըն գալպլերինե տօգունմայաճագ սուրէթտե իճրա գելընմայա թախսիս իտիմիշլեր իսէ տե, հէնուզ էյիւէշմէմիշ օլան էսկի եարալարըն գապուգլարընը եէնիտէն գօրարարլար։

Ֆրանսա կազէթալարը սայքի ալեյումում Ալեմանիայա գարշը ապիդ չիքայէթլերինի թէքբար իտուպ, պազը ճիհէթլերտե պու չիքայէթլեր ատալէթ վէ քին ու դարագ ատրէճէլերինե գատար իլերի վարմըշլար տըր։

Գունշն պէօյլե օլաճաղը տա բէք թապիի օլաբզընտան, պազը էճնեպի կազէթալարը՝ պու եօլտա շենիքլերե գըզըշըրըճը պիր հալ վերիլմէսի բէք տե միւնասիպ օլմատըզընա տաիր օլան պէյանաթլարընա պիր տերէճէյտեք հագգ վերիլմիշ օլույօր։

Բարիզտե նէյր օլընան Թան կազէթասը՝ Ֆրանսա հիւքիւմէթինին միւբէվվիճի էֆքեարը ատտ իտիլերէք, նիմ բէսմի պիր հալտե պուլընտըզընտան, պու մատտե իւզերինէ եաղտըզը պէնտը մախսուսա տախի եիւքսէք պիր նազար իլե պագբլաճաղը թապիի իտի։

Գու կազէթանըն իթատէսինճէ, Սէտան ֆիւթուհաթը իւզերինտէն պիր չէյրէք սար կէչմիշ, վագթ միւսուրիյլե էսկի եարալարըն գաբանմշ կիպի օլտըզը իւմիտ իտիլմիշ, վէ պէլքի տե Ֆրանսա քէնտի մաղլուպիյէթինի ունութմագ տէրէճէլերինէ կելմիշ իքէն, Ալեմանիանըն պու եէնի ֆիւթուհաթ չենիքլերի՝ եվվելճէ էմայլի կէօրիւլմէմիշ օլան պիր մաղլուպիյէթին ատրըընը վէ քիչիքլիյինի թագելէմիշ տիր։

Գատէհու թան չու եօլտա իթատէի մէրամ իտիյօր։

«Ալեմանիա՝ Ֆրանսա հագգընտա պէօյիւք պիր խրամէթտե պուլընմշ տըր։

«Էհալիլերը տախի գրալար կիպի հագգագթը հալն քէնտիլերինե սէօյլենմէսինէ միւհթաճ պուլընմագտա տըրլար։

«Պիզիմ տիւշմէնլերիմիզ պիզի օխշամամալարը իլե տօսթլարըմըզտան իւսթիւն պիր հալտե պուլընմշ օլույօրլար։

«Պիզ քեֆֆեմիզ տախի պիր թագըմ խէյալաթա գաբըլմագլըղա իթթիֆար իթմէքտե իքէն, Ալեմանլար՝ պու թարզ խէյալաթ վէ բիւյա պուլութլարընը տաղրթմշլար տըր։

«Պիր թագըմ Ֆրանսըզլար սէվինե սէվինե չու խէյալաթա տամշըլար իտի քի, կէօյա Ալեմանլար՝ քէնտի 1870 սէնէսի ֆիւթուհաթլարը իւզերինե չօղլուգ տիւշինմէմէքտե իտիլեր։ պիզիմ տօսթլուղըմըզը եէլ կէչիրմէք խաթրը իչիւն Ալզաս-Լօրէնի թէքբարէն պիզե իատէ իթմէք իւզրե իլք ֆըրսաթտան իսթիֆատէ իթմէյէ հազըր իտիլեր։

«Գէզալիք Ալեման ամէլէսի պիզիմ ամէլէմիզ կիպի օլուպ, թէքբարէն պիր մուհարէպէ վուգուա կելտիկինտե, քէնտի վաթանլարընը միւտաֆիֆասը իչիւն սիլահա տավրանմայաճագլար իտի։

«Իմտի թէքբարէն պիր մուհարէպէ վուգուինտե, Ալեմանիանը Սէտանտան 25 սէնէ սօնրա տախի նասըլ պիր իթթիֆագը թամմ վէ ինթիզամը միւքէմմէլ իւզրե պուլընըզը նիւմունէսինի կէօրէրէք, օ զանլարտա պուլընմըշ օլանլար՝ հեր հալտե քէնտի կէօզլերինին աչըլըզընը անլայաճագլար տըր։

«Հագգագթը հալն քէնտի չըպլագլըզը իլե պիլինմէսի վէ տերխաթը իթթիրիլմէսի՝ պիւթիւն Ֆըրանսըզլար իչիւն էյի վէ ֆախէլի պիր չէյ տիր։

«Ֆրանսա մէմալիքի՝ 1870 սէնէսինտե տիւշար օյմշ պուլընըզը ֆէլաքէթլերի տերխաթը իտերէք վէ անլերին իւզերինե գօյուլարագ, զաթէն տիւշտիկի եէրտէն քէնտի քէնտիսինի գալտըրմայա, գուվվեի ասքերիյսինի վէ գուվվեի մալիյէսինի թէքբարէն պիր ինթիզամ թահթընա ալմայա, մէմալիքտե պուլընան գաբըլըգլարը տեֆֆ իթմէյէ, վէ նիհայէթ իլ եմր ասայշը հալին բէք միւքէմմէլ պիր հալտե պագը գալմասը իլե պերապէր տերեճէի նիհայէտե սերպէսթէյէթ վաղ էյէմէյէ միւգթէտիր օլապիլմիշ տիր։

«Վագբա 1870 սէնէսինտե կէօրմիշ օլաղը օյզը թեճրիպե բէք ասը կելտի, ֆագաթ տահա նէլեր էօյրենմէյէ միւհթաճ պուլընտըզըմըզը կէսթերէն տէ՝ եինէ պու թեճրիպե օյմշ տըր։

«Եանի, Ալեմանիատա նէ՞լեր ալեանիյօր օլաբզընը տրգգաթլըճա կէօրմէլի, վէ բահաթը գալպ իւզրե էվլօբանը ահվալինի թահթը միւթալեյա ալմալըյզ։

«Օ թեճրիպե պիզե էօյրետէպիլիր քի, Ֆրանսըզ միլլիյէթինի տեօրթ թարաֆտան գուշթմշ օլան թեհլիքէլերին քեաֆֆէսինի տախի պիր էյիճէ կէօրէրէք, հեր վագթտան զիյատե Ֆրանսայը սեվմելիյիզ, քէնտի տախիլի միւնազալարըմըզը ունութմալըյզ, վէ պիր թագըմ հուտտուտսըզ ազվիյաթլար վէ իֆթիրալար իլե մեմալիքիմիզին ֆելաքէթլերինի արթըրաճագ եերտե, քեաֆֆեմիզ տե մուհապպէթլե պիրիպիրիմիզե սարըլմալըյզ։»

Սէտան ֆիւթուհաթլարը չալալարը միւնասեպեթի իլե, պիր Ալեման ասքերի կազէթասը տախի՝ ախիրէն Բրուսիա հարպիյէ նազըրը օյմուշ, ֆագաթ օլ վագթ գայմագամ բիւթպէսինտե պուլընմշ օլան Պրօնսար վօն Շելէնտորֆը պիր խաղըմըզը եէլ կէչիրմէք խաթրը իչիւն Ալզաս-Լօրէնի թէքբարէն պիզե ատտ իթմէք իւզրե իլք ֆըրսաթտան իսթիֆատէ իթմէյէ հազըր իտիլեր։

«Գէզալիք Ալեման ամէլէսի պիզիմ ամէլէմիզ կիպի օլուպ, թէքբարէն պիր մուհարէպէ վուգուա կելտիկինտե, քէնտի վաթանլարընը միւտաֆիֆասը իչիւն սիլահա տավրանմայաճագլար իտի։

«Իմտի թէքբարէն պիր մուհարէպէ վուգուինտե, Ալեմանիանը Սէտանտան 25 սէնէ սօնրա տախի նասըլ պիր իթթիֆագը թամմ վէ ինթիզամը միւքէմմէլ իւզրե պուլընըզը նիւմունէսինի կէօրէրէք, օ զանլարտա պուլընմըշ օլանլար՝ հեր հալտե քէնտի կէօզլերինին աչըլըզընը անլայաճագլար տըր։

«Հագգագթը հալն քէնտի չըպլագլըզը իլե պիլինմէսի վէ տերխաթը իթթիրիլմէսի՝ պիւթիւն Ֆըրանսըզլար իչիւն էյի վէ ֆախէլի պիր չէյ տիր։

«Ֆրանսա մէմալիքի՝ 1870 սէնէսինտե տիւշար օյմշ պուլընըզը ֆէլաքէթլերի տերխաթը իտերէք վէ անլերին իւզերինե գօյուլարագ, զաթէն տիւշտիկի եէրտէն քէնտի քէնտիսինի գալտըրմայա, գուվվեի ասքերիյսինի վէ գուվվեի մալիյէսինի թէքբարէն պիր ինթիզամ թահթընա ալմայա, մէմալիքտե պուլընան գաբըլըգլարը տեֆֆ իթմէյէ, վէ նիհայէթ իլ եմր ասայշը հալին բէք միւքէմմէլ պիր հալտե պագը գալմասը իլե պերապէր տերեճէի նիհայէտե սերպէսթէյէթ վաղ էյէմէյէ միւգթէտիր օլապիլմիշ տիր։

«Վագբա 1870 սէնէսինտե կէօրմիշ օլաղը օյզը թեճրիպե բէք ասը կելտի, ֆագաթ տահա նէլեր էօյրենմէյէ միւհթաճ պուլընըզը կէսթերէն տէ՝ եինէ պու թեճրիպե օյմշ տըր։

«Եանի, Ալեմանիատա նէ՞լեր ալեանիյօր օլաբզընը տրգգաթլըճա կէօրմէլի, վէ բահաթը գալպ իւզրե էվլօբանը ահվալինի թահթը միւթալեյա ալմալըյզ։

«Օ թեճրիպե պիզե էօյրետէպիլիր քի, Ֆրանսըզ միլլիյէթինի տեօրթ թարաֆտան գուշթմշ օլան թեհլիքէլերին քեաֆֆէսինի տախի պիր էյիճէ կէօրէրէք, հեր վագթտան զիյատե Ֆրանսայը սեվմելիյիզ, քէնտի տախիլի միւնազալարըմըզը ունութմալըյզ, վէ պիր թագըմ հուտտուտսըզ ազվիյաթլար վէ իֆթիրալար իլե մեմալիքիմիզին ֆելաքէթլերինի արթըրաճագ եերտե, քեաֆֆեմիզ տե մուհապպէթլե պիրիպիրիմիզե սարըլմալըյզ։»

Սէտան ֆիւթուհաթլարը չալալարը միւնասեպեթի իլե, պիր Ալեման ասքերի կազէթասը տախի՝ ախիրէն Բրուսիա հարպիյէ նազըրը օյմուշ, ֆագաթ օլ վագթ գայմագամ բիւթպէսինտե պուլընմշ օլան Պրօնսար վօն Շելէնտորֆը պիր խաթրընամէսինին նէյր էյլէմիշ տիր։

Գայմագամ Շելէնտորֆ ասթընը սիւրէրէք, Ֆրանսըզլարը թէսլիմէ տավէթ իթմէք իւզրե Սէտան չէհրինէ կիթմէքտե իքէն, զաթէն Ֆրանսըզլարը՝ պէյազ պայրաղը քիւչատ իթմիշ պուլունտըզլարը խապէրինի ալմըշ իտի։

Պու ճիւմլէ իլէ Սէտանա վասըլ օլտուղունտա, պիր կիւճիւք կէօրմէքսիզին գապուլ օլունուպ, ումում գօմանտանընն հուգուրունա թագտիմ օլունմասընը թալեպ էյլէտի։

Գայմագամը մումաիլէյհ՝ իմբէրաթօր Նաբօլէոնուն Սէտանտա պուլունուպ պուլունմատըզընը սիւվալ էյլէմիշ իսե տե, քէնտիսինե գաթի պիր ճէվապ վերիլմէմիշ տիր։

Սէտան հիսարլարը տախիլինտե տերեճէի նիհայէտե պիր գարըշգզըգ հիւքմ իթմէքտե իքէն, եինե գայմագամ Շելէնտորֆի ալեա սուրէթտե գապուլ օլունուպ, իմբէրաթօրուն հուգուրունա չըգարըլտը։

Գայմագամ քէնտի մէմուրիյէթինին Նէտեն իպարէթ պուլընարզընը իմբէրաթօրա արզ իթտիյինտե, իմբէրաթօր տախի գրալ Կիյեօմուն Սէտան բիչկեահընտա պուլունուպ պուլունմատըզընը սիւտ իթտի, վէ միւշարէյէյհ հազրէթլերինին օրատա պուլունտուղունու խապէր ալտըզընտա, էվվելինտէն եազմըշ օլտուղու պիր մէքթուպու գրալա վերմէք իւզրե Շելէնտորֆա թէսլիմ իթտի իսե տե, սօնրատան ֆիքրինի տեյիյթիրէրէք, պու մէմուրիյէթի ժէնէրալ Բէյլե հէվալե էյլէտի։

Իմբէրաթօր իլե գրալ հազարաթը ախիրէն պիրիպիրլերի իլե կէօրիւշտիլերինտե, իմբէրաթօր հազրէթլերի սիւվալ իթտի քի, բրնս Ֆրէտերիք Շարլն օրտուսու տախ Սէտան բիչկեահընտա հազըր պուլունմուշ մը, վէ պու սուրէթլե Պազէնին Մեցտե պուլընան օրտուսը-նը սէրպէսթ պրագմը՞շ մը իտի։

Ֆագաթ պէօյլե օյմատըզը ճէվապը ալտըզընտա, իմբէրաթօր հազրէթլերի՝ «էօյլե իսե հեր յեյ մանվ օյմուշ տըր» տէյու նիտա էյլէտի։

Գրալ հազրէթլերի տե Ֆրանսըզ ասքերինին ճէսուրլըզընը մէտհ իթտիյինտե, իմբէրաթօր Նաբօլէոն, «սեզին օրտունուզընն ինթիզամը պիզիմքինտէն չօղ ալե տը», վէ ֆիւթուհաթլարընտա ասլը պու օյմուշ տուր։» տէմիշ տիր։

Բէզալիք Ալեման թօրլարընն տախի Ֆրանսըզ թօրլարընտան իւսթիւն պուլունուղլարը իչիւն ֆիւթուհաթը գազանմշ օլտուղլարընը իթթիրաֆ իտերէք, պունուն մէսուլիյէթի տե անճագ քէնտիսինէ ահտ պուլունտուղունու սէօյլէտի։

Գրալ Կիյեօմ եէմէք վագթինտե Բունուն, Մօլթքէնին, վէ Պիզմարգըն սրհհեթլերինէ պատէնուշ օլտու, վէ եէմէքտէն սօնրա ժէնէրալ Մօլթքէ գօնթ Պիզմարգա պիր չէքիմ էնֆիյէ իքրամ իթտիյինտե, գայմագամ Շելէնտորֆ ժէնէրալ Սթօյա չէօյլե պիր չագա իթմիշտիր։

«Գու պիր բարմագ էնֆիյէ իքրամընը կէօրտի՞ւն մի։ իշթե Սէտանընն ալընմըշ օլտուղու նիշանէսի պու տը։»

Վ...ը Բէրէ դը Սէդան։

Սէտանըն թէսլիմի շարթլարը՝ Ֆրանսա թարաֆընտան ժէնէրալ Վիմբֆէն, վէ Ալեմանիա թարաֆընտան տախի գօնթ Պիզմարգ մարիֆէթլերի իլե սրբասընա գօնմագտա իտի իսե տե, իչին ասըլ բուհու Մօլթքէ տե օլուպ, պու զաթ սօնրատան վուգու պուլապիլճէէք մուհարեպելերե գարշը միմքին մէրթեպետե պիր էմիյէթ գազանմագտան պաչգա պիր չեյ տիշունմէմեքտե իտի։

Ժէնէրալ Վիմբֆէն տալա ճէսուրլըզը ելտէն պըրագմայըպ, Ֆրանսա իչիւն օլապիլտիյի գատար խաֆիֆ չարթլար իլե իչին իչինտէն չըգմայա չալըշտը իսե տե, պու եօրկունլըզընը հիչ պիր ֆախէսի կէօրիւնմէտի։

Միւշարէյէյհ Ֆրանսըզ ժէնէրալը՝ Ֆրանսըզլարըն նամ ու ատլըղլարընա տօգանմագլըգտան իճթինապ իտիլմէսի իւզերինե տեֆֆ տեֆֆ իսրար էյլէտիկինտէն, գօնթ Պիզմարգ չու ճէվապը վերտի։

«Ցահա զիյատե պէօյիւք պիր գուվվեթե գարշը գահրամանլըգտա մուհարեպէ իթտիքտէն սօնրա հարպ էսիրի օյմագլըգ՝ նամուսը ասքերիյե տօգանընը պիր չէյ տեյիյ տիր։

«Պու թէսլիմ/յեթ չարթլարը հեր նե տախի օլապիլտելեր, Ֆրանսա՝ քէնտիսինի մըգտարը քիֆֆայէտե գուվվեթլի հրսս իթտիյինտե, եախսա միթթեֆիֆգլերի պուլընտըզընա իթիմատ էյլէտիկինտե, պիզե գարշը թէքբարէն իլանը հարպ իտեճէք տիր։

«Պիզ իսե, սուլհ ու սալահ իւզրե եաչամագ իսթերիզ։ իմտի պէօյլե պիր մուհարեպէնին եէնիտէն թեճտիտ գրլընմասընը մէն իթմէք իչիւն մատտի թէէմինաթ էյտե իթմէմիզ իգթիգան հալտէն տիր։»

Գօնթ Պիզմարգ թարաֆընտան պու միւքեալեմէ մատտէսի իւզերինէ գրալա իթա իտիլմիշ օլան վէ 1870 սէնէսինտե նէյր իտիլմիշ պուլընան բարօրթօսընտա, պիր ֆըգրանընն գիքրի ունութըրմըշ իտի։

Շեօյլե քի, իմբէրաթօր Նաբօլէոն անճագ հասպէլիյճապ մուհարեպէյե կիրիշմիշ օյաղընտան շիքայէթ իթմէքտե իքէն, գօնթ Պիզմարգ չու աթիտէքի սուրէթտե գբրալա պէյանը էֆֆեար էյլէտմիշ տիր։

«Պէօյլե պիր սրբատա չու հալի իրաե իթմէք պէնիմ վազիֆէմտէն տեյիյ իտի տեյու տիշունմէքտե իտիմ։»

Իշթե Պրօնսար վօն Շելէնտորֆ ճէնապլերի խաթըրէնամէսինին խիւլասասը պու օյուպ, ֆիլմագը 1870 սէնէսինտե Ալեման օրտուսընը ինթիզամընտան վէ թօբլարը, Ֆրանսը օրտուսը ինթիզամընտան իսթիւն պուլընմըշ օլաղը հեր թարաֆտան տախի իգրար իտիլմիշ իսե տե, Մ. Շաբօնը իճատքերտէսի օլան Ֆրանսըզ Շասբօ թիւֆէնքլերինին՝ Ալեման ասքերի եէտինտե պուլընմշ օլան իյնելի թիւֆէնքլերե ֆիգգ պիր հալտե օյմուշ պուլընըզը տախի ինքեար իտիլեմէզ։

Նասըլ քի Ալեման ասքիրինին քէնտի գուրշուն մէնգիլլերինէ վասըլ օլմալարընտան էվվել Շասբօ գուրշունլարընտան վուրուլմըշ օլտըգլարը՝ Շասբօ թիւֆէնկինին՝

ԻԶՄԻՏՏԷ

ԻԲԷՔ ԳՕՉԱՍԸ ՄԻԻՍԱՊԷԳԱՍԸ

Իզմիտէն տիւնքի Թարիխլէ պէրվէճ-ը աթի եաղըմըշ տըր.

Իզմիտ սանճաղը իւէ Գարամուսալ գաղասընա Թապի Գարաթէբէ քէօյիւ վէ Եալըվա նահիյէսինտէ պու սէնէ Յնճի տէքա օյարագ թէրթիպ վէ քիւշատ օյընան հարիր գօղա միւսապէգաքընա տախիլ օյանլարը Թէվֆիկ միւքեաֆաթլարը էվվելքի կիւն իճրա օյընմըշ տըր. յեօյլէ քի,

Եէվմը մէգքիւրտէ սաաթ սէքիզ բատտէլերինտէ միւսապէգայա մէմուր Ցուլյունը Ումումիյէ միւտիրի աթուփ. Ալի պէյ էֆ. հազրէթլէրիյլէ Իզմիտ գօմանատը սաատ. Սաատէտտին բայա, միւթէսարրֆը լիվա սաատ. Քեազիմ պէյ էֆ. հազարաթը, Ցուլյունը Ումումիյէ ումուրը գրաաթ ֆէնն միւշավիրի վէ Հարիր Ցար իւթ Թաալիմ միւտիրի Թորգոմեան իզզ. Գէորգ էֆ., Իզմիտ Ցուլյունը Ումումիյէ մէրքեզ միւտիրի, լիվա մէարիֆ գօմիսիօնը բէյսի իզզ. Մէհմէտ պէյ էֆ., Զբրաաթ հէյէթը ֆէնէրիյէսի Ֆիւնֆիւ շիւպէ միւտիրի իզզ. Վահան էֆ. հիւքիւմէթ գօնդրնա կէյէրէք, հիւքիւմէթ մէմուրլարը վէ էքսէր միւթէպէրրանը մէմիւքէթ հազը օլ-տըղը հալաէ գիյրտէ իսիմլէրի եաղըմըշ օյան գէվաթա կիւզէլ գուԹուլար իչինտէ պուլունան միւքեաֆաթլար Թէվֆի, վէ խիմամը Թէվֆիտէ միւֆիթի պէյտէ Թարաֆընան պիր տուա օգունարագ, խիթամընտա չէրպէթլէր իքրամ իտիլմիշ, վէ պու վէսիլէ իւէ տէ ետիյէի խայրիյէն հազրէթը Բատիշահի եատ իթմիշ տիր.

75 կրամտան տահա գիյաէ Թօխում աչան վէ պիրինճի իքրամիյէ գաղանան պէօճէքճիլէր

1.—Իզմիտէն Սինէքերիմ էֆ. Հէվվաճեանա՝ 700 ղրշ.լըգ պիր խուրտէպին իւէ 1225 ղրշ. միւքեաֆաթը նագտիյէ,

2.—Եալըվատան Ճամ Հասանօղլու Իսմաիլ վէ Ճէմիլ էֆ.լերէ 500 ղրշ.լըգ պիր խուրտէպին իւէ 1225 ղրշ. միւքեաֆաթը նագտիյէ,

3.—Իզմիտէն Ինկիլիթէրրա տէվլէթի թէպասընտան Մըսթըր Վէյլսէ 500 ղրշ.լըգ պիր խուրտէպին իւէ 1200 ղրշ. միւքեաֆաթը նագտիյէ,

4.—Եալըվատան Շարլըօղլու Թէոյոդոս էֆ.յէ Եալընըզ 1000 ղրշ. միւքեաֆաթը նագտիյէ,

25 կրամտան 74 կրամա գաոար Թօխում աչան իքինճի սընըֆ պէօճէքճիլէր

1.— Իզմիտ Թէրանէսի ինշաաթ մէմուրը Միրիլիվա սաատ. Ալի բաչա հազրէթլէրինէ՝ 500 ղրշ.լըգ պիր խուրտէպին իւէ 1250 ղրշ. միւքեաֆաթը նագտիյէ,

2.— Եալըվատան Մ. Շարլ Հայտէնիքէ՝ 400 ղրշ.լըգ պիր խուրտէպին իւէ 1250 ղրշ. միւքեաֆաթը նագտիյէ,

3.—Եալըվատան Շերիֆ չավուշ՝ 400 ղրշ.լըգ պիր խուրտէպին իւէ 1200 ղրշ. միւքեաֆաթը նագտիյէ,

4.— Գարամուսալը Գարաթէբէ գաասապասընտա Գունտուրաճը օղլու Նիգօղլիյէ՝ 400 ղրշ.լըգ պիր խուրտէպին իւէ 1175 ղ. միւքեաֆաթը նագտիյէ,

5.— Եալըվանըն Գաոը գարիյէսինտէնՍթավրաքի քէրիմէսի Ըզմաբաղտիյէ՝ 400 ղրշ.լըգ պիր խուրտէպին իւէ 1125 ղրշ. միւքեաֆաթը նագտիյէ,

6.— Եալըվատան Խրիսթօ օղլու Վասիլէ 400 ղրշ.լըգ պիր խուրտէպին իւէ 1050 ղրշ. միւքեաֆաթը նագտիյէ,

7— Իզմիտէն Հաճի Թագւոր օղլու Մելքոն էֆ.յէ Եալընըզ 800 ղրշ. միւքեաֆաթը նագտիյէ վէրիլմիշ տիր.

Թէվֆիկ միւքեաֆաթ բէսմինին խիթամընտա աթուփ. Ալի պէյ էֆ. հազրէթլէրիյլէ սաատ. Սաատէտտին բայա հազրէթլէրի, վէ Ցուլյունը Ումումիյէ միւտիրի իզզ. Մեհմէտ պէյ էֆ. իւէ իզզ. Թորգոմեան էֆ. արապայարա բաքիպէն Իզմիտ չուգա ֆայրիգայի Հիւմայունընա ազիմէթլէ, ազշամ իւղերի ավտեթ էյլեմիշլէր տիր.

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԹԵՄԵՐԸ

ԵՒ

ԿՈՒՍԱԿՐՕՆ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆՆԵՐԸ

Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան վիճակներուն գումարը՝ միշտ միևնոյնը եղած չէ.

Ժամանակաւ 16 թեմ համրուած են Սսոյ վիճակները, ինչպէս որ գրած է Հ. Ղեւոնդ Ալիշան.

Ատեն ալ եղած է որ, թեմերը մինչեւ 24 թիւերու բարձրացած են, որոց մէջ կը յիշուին նաեւ Կիպրոսի ընդարձակ կղզին՝ իւր երկու կարեւոր վանքերովը, եւ Ս. Երուսաղէմ՝ իւր առաքելական Աթոռովը.

Եւ ինչպէս որ Պօլսոյ Պատրիարքները Ս. Երուսաղիմայ միաբանութեան պարտուց վճարման համար դիւրութիւններ ընծայած են, նոյնպէս, Սսոյ Ազարիա եւ Պետրոս Կաթողիկոսները՝ Ս. Երուսաղիմայ Աթոռոյն պարտուց բարձման համար՝ անձամբ հանգանակութեան ելած են մինչեւ ի Հին Ջուղայ.

Այս առթիւ յիշենք Կիլիկիոյ Սիմէոն Բ. Կաթողիկոսի մի կոնդակը, յորում ոչ միայն Երուսաղէմը՝ «Կիլիկիոյ թեմ» կը հռչակէ, այլեւ նոյն ժամանակի Երուսաղէմի Պատրիարքը՝ Կիլիկիոյ թեմին պարծանքներէն մին ըլլալը յիշուած է.

1851ին, հոգելոյս Սերովբեան Յակոբոս Պատրիարքի (1) օրով, արքունի ճարտարապետ Պալեան Կարապետ ամիրայի «միւթէվէլլիութեան» շնորհիւ, Պօլսոյ Պատրիարքարանի մէջ Կանոնագրութիւն մը ծրագրուած է Տերոյենց Յովհաննէս Պատուելիին խմբագրութեամբը, որով Կիլիկիոյ թեմերուն՝10 առաջնորդական վիճակի վերածուիլն աւելի չանուէտ ու առաւել օգտակար համարուած է. եւ Կաթողիկոսանիստ Սիս—աւանի թեմին ենթարկած են՝ Վահկան, որ Կաթողիկոսարանին ամրանոցն է, Ատանան՝ որ Կիլիկիոյ թեմերուն մէջ ամենէն մեծ նահանգէն, եւ Թարսիս կամ Թարսուս՝ որ հին քաղաք է, եւ ուր տեղ առաքելյէն եկեղեցի մը ունեցած ենք, որ այժմ վերաշինուած է աւելի պայծառ ու փառակերտ.

Հարկ չկայ ըսելու թէ՝ այս քաղաքներուն յուրքը գտնուած գիւղերը եւ վանքերը որոշեալ թեմերուն կը վերաբերին.

Կիլիկիոյ Կաթողիկոսական Աթոռոյն երկրորդ թեմը որոշուած է՝ Զէյթուն, իր յարակից արուարձաններովը եւ վանքովը, որուն ներկայ վանահայրն է Գեր. Կարապետ եպիսկոպոս Քէչէեան.

Իսկ Կիլիկիոյ մնացեալ թեմերն հետզհետէ կարգաւ կուգան, Հաճըն՝ որ Սիսէն 18 ժամ հեռաւորութիւն ունի.

Ցուրնուզ՝ որ թէեւ Զէյթունի մօտ, բայց Մարաշի վիճակին հետ կապուած է.

Անտիոքի թեմը կազմակերպուած է իր յրշակայ լեռնային ժողովրդովը.

Հալէպ՝ Այնթապի ու Քիլիսի հետ միացած է.

Մալաթիա, Պէհէսնի, Ամբեռան եւ Պիրէճիք, միշտ միացեալ վիճակներ են, բայց առաջնորդանիստ քաղաքը միշտ Մալաթիա է.

Տիվրիկ՝ որուն կցուած է Տէրէնտ եւ Այտոտ վանքը իրեն գիւղերով.

Կիւրին՝ հանդերձ Մանճըլբանով.

Եւ Եազղան՝ առանձին վիճակ է՝ 40 Հայաբնակ գիւղերովը.

* *

Իսկ Պատրիարքարանի վերջին տնօրինութեամբ Կիլիկիոյ վիճակները բարեփոխուած եւ երեքտասան թեմերու վերածուած է, այսպէս.

Ա.—Սիս եւ Տարսօն.
Բ.—Այնթապ.
Գ.—Անտիոք եւ Փայաս.
Դ.—Ատանա.
Ե.—Հալէպ.
Զ.—Մարաշ.
Է.—Եազղան.
Ը.—Հաճըն եւ Պէրէքէթ Տաղ.
Թ.—Մալաթիա եւ Պէհէսնի.
Ժ.—Մանճըլբ եւ Կիւրին.
ԺԱ.—Զէյթուն.
ԺԲ.—Տէրէնտ.
ԺԳ.— Տիվրիկ.

Սսոյ Աթոռոյն մէջ հեռաքրքրուեցայ Կիլիկիոյ թեմացոյց մի ռախտակը կամ պաշտօնական ցուցակը գտնել. Կը հաւատա՞ք, գէթ ասոր մասն ընաւ բան մը չի գտայ հոն.

Այս մասին Սսոյ միաբանք ինչ որ գիտեն, ենթադրական է, աւանդական է.

Նոյն իսկ 1851ին Պատրիարքարանէն ղսկուած հրահանգներն ու Կանոնագրութեան Հայերէնը՝ վանքէն տարած էին, ու չէին վերադարձուցած. Իսկ Հայաստան եւ Թրքաբաբառ Կանոնագրութեան վաւերացեալ օրինակն ալ՝ վանքէն դուրս, Աշապահանց ցեղէն մասնաւորի մը տան մէջ պահուած գտայ թիթեղեայ տուփի մը մէջ, որ դուրգուրանք ի տես կը հանուէր հեռաքրքրող ազգայնոց.

Հարցուցի տանտիրոջը թէ՝ ի՞նչու այսպիսի կարեւոր պաշտօնաթուղթ մը իր քովը մնայ, ու չի յանձնուի Աթոռոյն.

Առ այս պատասխանուեցաւ թէ՝ Հայերէն վաւերացեալ օրինակին թրքերէն կուգայ, ո՛ր ինչպէս քիչ մը վերը յայտնեցի, Սսոյ վերնագրէն «առեւանդուած» է. Ուստի, ի՞նչ ապահովութիւն կայ՝ կը յաւելուր, որ եթէ այս եւս հոն զետնուելու ըլլար, բաղդակից պիտի չլինէր անոր. Եւ Մատթէոս էֆէնտի խղճահարութեամբ փաստաբանելով, կը պնդէր թէ՝ «Աւելի աղէկ չէ՞, որ մեզ նման գընահատող անձանց պահպանութեանը տակը գտնուի այս տեսակ հնութիւններ — գրական թէ կրօնական— որպէս զի հեռաքրքիր ազգայնոց՝ ամեն ժամանակ կարող ըլլանք հաղորդելու».

Կերպով մը իրաւունք չունէ՞ր արդեօք Կանոնագրի Աշապահեան աւանդապետը իւր բացատրութեանը մէջ.

* *

Թեմերու բաժանմանց կամ որչափութեան խնդիրը՝ որոյ եղրակացութեան մը յանգած չէ տակաւին.

Նոյնպէս, յայտնի չէ թէ՝ Սսոյ Աթոռոյն մէջ ո՞րչափ թուով միաբան վարդապետներ եւ եպիսկոպոսներ միշտ պատրաստ պիտի գտնուին.

Ամեն բան հաշուով մը ըլլալու չէ՞, որ ըստ այնմ ելեւմտացոյցը չի հակասէ.

Այս դարուս սկիզբը՝ մինչեւ տասնի մօտ եպիսկոպոսներ ու բազմաթիւ վարդապետներ կը գտնուին եղեր Սսոյ մայրավանքին մէջ.

Այդ բարձրատիճան եկեղեցականաց համար Կիրակոս Ա. Կաթողիկոսը ոչ միայն միաբանական առանձին սենեակներ ու խուցեր չէնել տուած է, այլ եւ եպիսկոպոսներն յատկապէս կրթելու, պատրաստելու եւ ժամանակին համեմատ Աստուածաբանական բարձր գիտութեամբ մը օժտելու համար Պոլիսէն Առաջնակարգ եւ համբաւաւոր դասատուներ հրաւիրած եւ տարած է ի Սիս, գոնացուցիչ ամսականներով.

Ցիշեալ դասատուներուն մէջ՝ ամենէն անուանին է, ու մինչեւ ցարդ օրհնութեամբ եւ գոլոբեամբ կը յիշատակուի անդ, Պոլսեցի հանրահռչակ գիտնական Թագւոր վարժապետը, որուն ձեռագիր երկասիրութիւններն՝ Վենետկոյ վանքը պահուած են կրսուի.

* *

Ասկից զատ, Կիլիկիոյ թեմերուն ու վանքերուն մէջ ալ բաւական թուով եպիսկոպոսներ ու բազմաթիւ վարդապետներ կը գտնուին եղեր. Սակայն իմ բոլոր հետազօտութեամբս՝ պատրաստած եմ համառօտ բայց ամփոփ վիճակագրական ցանկ մը, յորում եօթը եպիսկոպոսներ ու քսան եւ ութը վարդապետներ միայն կը համրուին, եւ են հետեւեալներ.

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍՈՒՆՔ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

Ա.—Նիկողայոս եպիս. Դաւթեան (2).
Բ.—Կիրակոս եպիսկոպոս Բէքմէզեան (Լուսարարապետ Սսոյ).
Գ.—Յովհաննէս եպիսկ. Գաղանճեան.
Դ.—Մկրտիչ Արքեպիսկոպոս Վահապետեան (3).
Ե —Կարապետ եպիսկ. Քէչէեան.
Զ.—Աբրահամ եպիսկ. Մամիկոնեան.
Է.—Սահակ եպիսկ. Տ. Սահակեան.

* *

ՎԱՐԴԱՊԵՏՔ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

1.—Յակոբ վրդ. Կէօնիւլեան.
2.—Սահակ Ս. վրդ. Զալաքեան, որ իրական ճիւղէ Աշապահեան է, եւ Շահնազարեան վարժարանի անդրանիկ սաներէն.
3.—Ադամ վրդ. Տ. Գրիգորեան (յուշակ).
4.—Խաչատուր վրդ. Տ. Ղազարեան, երբեմն դասատու՝ իր ծննդավայրը, Մարաշի մէջ, այժմ Առաջնորդական Փոխանորդ Առանայի.
5.—Ներսէս վրդ. Դանիէլեանց, չորս տարի ուսում առած է Սամաթիոյ Ս. Սահակ վարժարանին մէջ. Խանդվառ քարոզիչ մ'է. Զարդիս՝ հովիւ Իսկէնտերունի եւ Պէլէնի.
6.—Խորէն վրդ. Դիմաքսեան, Հայերէն, Տաճկերէն եւ Ֆրանսերէն հաւատարապէս ուսած է հանգ. Կաթողիկոսի ժառանգաւորաց վարժարանին մէջ.
7.—Ղեւոնդ վրդ. Թուրաբդիսեան. օմտեալ եւ բարեմտոյն եկեղեցական մը, որ չորս տարուան շրջան մը բոլորած է Ս. Երուսաղիմայ ժառանգաւորաց վարժարանին մէջ.
8.—Գրիգոր վրդ. Աբարդեան, որ 1871ի կաթողիկոսական ընտրութեան ժողովոյն Սանանդպիրն եղած է.
9.—Մամբրէ Ս. վրդ. Բզնունի (4), ձեռնասուն Եղեսեան Յովհաննէս Եպիսկոպոսի. Այժմ Առաջնորդ Տիվրիկու. Կիլիկիոյ բոլոր վիճակաց մէջ համեստ համբաւ մը կը վայելէ իր գնահատելի արժանեաց.
10.—Պետրոս Ս. վրդ. Ներկարարեան, Առաջնորդական Տեղապահ Հալէպի.
11.—Եղիշէ վրդ. Գալֆայեան՝ Պատրիարքական Փոխանորդ Գաղատիոյ.
12.—Ներսէս վրդ. Պէրպէրեան՝ ի Գուրուչէշմէ.
13.—Թադէոս վրդ. Եկաւեան՝ յԱնտիոք.
14.—Պետրոս վրդ. Պօյաճեան՝ ի Մանճըլբ.
15.— Գրիգոր վրդ. Ոսկերիչեան՝ ի Մարաշ.
16.—Եփրեմ վրդ. Երէցեան՝ Այիւրցի.
17.—Բարսեղ վրդ. Մանկըրեան՝ Հաճընցի.
18.—Դաւիթ վրդ. Սաչպազարեան՝ ի Տէնէք—Մատէն.
19.—Սահակ վրդ. Դաւթեան.
20.—Գէորգ վրդ. Պօյաճեան՝ ի Պէհէսնի.
21.—Արիստակէս վրդ. Անէմեան. Քաջ երաժիշտ.
22.—Գրիգոր վարդապետ Տ. Գրիգորեան.
23.—Գարեգին վարդապետ Աժտէրեան, որ Կալկաթայի Ս. Նազարէթ եկեղեցւոյն մէջ ձեռնադրուած է հանդիսապէս՝ Վեհապետեան Մկրտիչ Արքեպիսկոպոսէն, երբ 1884ին Նուիրակութեան գացած էր.
24.—Բարթուղիմէոս վարդապետ Թախանեան՝ ի Ֆրնուզ.
25.—Կարապետ վարդապետ Ռշտունի՝ ի Կիւրին.
26.—Կիրակոս վարդապետ Կէօքեան.
27.—Յովհաննէս վարդապետ Սահակեան՝ յՈւլնիա.
28.—Մկրտիչ վրդպտ. Թապաղեան.

* *

Երանի՛ թէ՝ Աղթամարայ յաջորդութեան եւ միաբանութեան համայնացոյց մի ամփոփ ցուցակն ալ պատրաստուելով հրատարակուէր.

Թոռնիկեան Դաւիթ Կաթողիկոսն սկսեալ մինչեւ ցՅաչատուր Սրբազան արդի Աթոռակալն՝ Աղթամարայ Կաթողիկոսաց գումարը 150ի հասած ըլլալը անձամբ ստուգած եմ 1882ին, երբ այցելեցի Աղթամարայ կղզին՝ Տէր-Սարգիսեան Երեմիա Սրբազանին, Նարեկայ վանայրը Յովսէփ վարդապետին, Փիրզալէմեան Ղեւոնդ վարդապետին, Շահպազեան Յակոբոս վարդապետին եւ այլոց հետ, հոն գտնուած ձեռագիր յիշատակարաններն ու կցկտուր գաւազանագիրն ուսումնասիրելով.

Ա. Յ. ԱՅՎԱԶԵԱՆ

(1) Յակոբոս Պատրիարք՝ Գաղատիոյ առաջնորդութեան ժամանակ ի Սիս ընտրուած է Պատրիարքարանի Գերագոյն Ժողովոյ որոշմամբ, եւ անդ բաւական ժամանակներ ապրելէ՝ մեռած է իւր ձեռնասուն Սէթեան Յովհաննէս վարդապետին (ապա եպիսկոպոս) հետ։

(2) Եպիսկոպոսներն՝ իրենց կարգ առնելու թուականին համեմատութեամբը դասակարգուած են.

(3) Կիլիկիոյ արդի եպիսկոպոսաց մէջ միայն Մկրտիչ Սրբազանն պաշտօնապէս ունի Արքեպիսկոպոս տիտղոս.

Ինչպէս որ յիշուեցաւ Համբարձման լեռը՝ իրենց յատկացեալ օրերը Պատարագ կը մատուցուին չարժական բեմով, այպէս ալ Նորին Գերապատուութիւնը հրամանաւ Կաթողիկոսին, Ատանայի վիճակաւորութեան մէջ չարժական բեմով Ս. Պատարագներ ըրած է ի զերեզմանատան եւ յայգեստանս, ի հոգեւոր մըխիթարութիւն ժողովրդեան, որպէս զի օտար աղթատեղիները դիմելու հարկին մէջ չգտնուի Հայ ժողովուրդը.

Մեր նախնիք ալ՝ Զաքարիա անուն մեծ անձնաւորութեան մը խնդրանքով՝ ժամանակի Սրբազան Հայրապետներէն հրաման ստացած էր, որ եկեղեցական պաշտօնեայք՝ բացօթեայ տեղեր չարժական բեմով Ս. Պատարագ մատուցանեն, զոր եկեղեցական պատմութիւնը կը հաստատէ.

Ի մէջ այլոց, կը յիշուի Գրիգոր-Տղայ Կաթողիկոսին ժամանակ, Հռոմկլայի մէջ բացօթեայ՝ չարժական սեղանով Պատարագը, ինչպէս նաեւ նմանօրինակ դէպք մը՝ Էջմիածնի մէջ.

Նոյնպէս, լսած եմ, որ Պալբէկէրի գերեզմանատան մէջ՝ Վարդավառի կիւրակէ մը, տեղւոյն վանահայրեալ Տ. Ադամ քահանայն՝ հանդիսաւոր Ս. Պատարագ մատուցած է չարժական բեմով։

(4) Նորին Գերապատուութիւնը՝ տարուպ զրիչս քաշելելու համար, Տիվրիկէն առ իս ուղղեալ 15 օգոստ. 1895 թուականիչ նամակի մը մէջ՝ հետեւեալ տողերը կը գրէ.

«Նորատունկեան Ամիրայի Կիլիկիոյ Աթոռոյն նուիրած ոսկեղէն եւ արծաթեղէն զարդուց նկարագրութիւնդ՝ իբրեւ արհեստագէտի մը գրչէ եւնած, ըստ քանչելի էր։ Իսկ Վենարանի մանրամասն նկարագրութիւնդ խիստ գոհացուցիչ էր։ Եւ կարծեմ թէ եօթանասուն ամերէ ի վեր ոչ ոք իւր գրչի նիւթ ըրած էր, Կիրակոս մեծագործ Կաթողիկոսի գործոց կարեւորներէն մինն, որ է Վենարանը։

Կը խոստանամ այժմէն կարեւոր նիւթեր հաւաքել մեր նախահարց յիշատակներէն, եւ յղել ձեզ։»

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

1895—96 ՏԱՐԵՇՐՋԱՆԻ

Ս-ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՕՐԹԱՔԻՉՈՅ

Վարժարանիս վերաբացումը տեղի պիտի ունենայ առաջիկայ երկուշաբթի, սեպտ. 4/16ին։

Վարժարանիս խնամակալութիւնը ամէն միջոց ձեռք առած է նոր եւ գոյնական ուղղութեամբ մը կանոնաւոր դասաւանդութիւն տալու վարժարանս յաճախող աշակերտներուն։

Բացի ընտելարանէն, հաստատուած է հեռաւորութեամբ Կազմական Կանոնագրի՝ երեք դասընթացք։

Կարողագոյն դասատիրակներէն Ց. Հինտլեան էֆէնտի ստանձնած է վարժարանիս Տնօրէնութիւնը եւ ուսուցչական մարմին մը, հետեւեալներէ կազմուած՝

Տ. Սահակ Ա. Քհնյ. Տէր Սարգսեան
Տ. Վրթանէս Քհնյ. Պալեան
Խ. Թանթաճեան էֆէնտի
Ա. Հայրիկեան »
Ց. Հինտլեան »
Պ. Մարկոսեան »
Ա. Մերճան »
Կ. Փապաճեան »
Ա. Յակոբեան »

արդէն իսկ կ'ապահովցնէ փափաքուած յառաջդիմութիւնը։

Խնամակալութիւնս մեծ յոյս ունի թէ՝ Պատ. ծնողքները պիտի նկատի առնեն վարժարանիս փոխադրած անունը եւ պիտի գնահատեն ազգային հիմնաւոր դաստիարակութեան մը անվճեռի առաւելութիւններն, որոցմէ զուրկ են անշուշտ օտար վարժարանները։

Անկողմէն լեզուի մասնաւոր դաս մը հաստատուած է վարժարանիս մէջ, շաբաթը երեք անգամ եւ շաբաթ երեկոյեան տրամաբանութիւն վերջ։ Աշակերտները պիտի վճարեն բացէն 10 ղ. եւս, իսկ դուրսէն հեռաւորները 20 ղ. ամսական։

Պատ. ծնողքները կը հրաւիրեն մինչեւ առաջիկայ սեպտ. 10/22 առ առաւելն խնամակալութեանս ներկայացնել իրենց զաւակները՝ կարգադրելու համար ընդունելութեան պայմանները եւ ստանալու իրենց մաքց տոմսերը։

Խնամակալութիւն Ս. Թարգմանչաց վարժարանի

(Կէս)

ԳԱՋԱ, ՃԷՐՀ, ՍԸՐԳԱԹ

ՎԷ ԷՄՍԱԼԻ

Տէտէ-Աղաճատան եաղրյարդրնա կէօրէ, Իսպարա Նահիյէսինին Գօյունիթէբէ քէօյիւ էհպիսինտէն Մուսթաֆա նամ քիմսէնին 13 եաշընտաքի օղլու Մուսթաֆանը գըրտա վէֆաթ իթտիկի խապէր վերրիլէսի իւգերինէ, տէրհալ իյճապ իտէնլեր կէօնտերիլերէք մուայնէնսի իճրա իթտիրիտիքտէ, էյպիսէսինին պիր չոգ եէրլերի բարյանմըշ, գօլրնը պիրի տիրսէկինտէն գօրմըշ, տիկերի տախի պիր գաչ եէրինտէն սրյրրլմըշ, այլ չէնէսին սօլ թարաֆ քէմիկի տաղրմըշ օյտըղը, պաճագլարրյա վիւճուտ վէ գարընընտա նայ եարարը, նաշընն էթրաֆընտա պիր չոգ պէկիր իպլերի գան էսէրլերի պուլընտըղը կէօրիւրմիւշ տիր։ Վագը օյան թահգիգաթա նագարէն, մէրգում՝ պէկիր օթլաթմագտա իքէն հայվանըն եուլարընը գօլընա պաղամըշ, վէ հէր նարբյաս պէկիր պիր արայրգ իւրքմիւշ վէ չօճուգ տախի եուլարը գօլընտան չրգարամայարագ չու ֆաճի վագաա գուհտը իթմիշ տիր։

—Սթամպօլտա Զարյամպա ճիվարընտա պիր Իսլամ գապրիսթանընա հէնուզ տօղմուշ պիր չօճուգ պրրագրյմըշ օյտուղը գապրթաճա կէօրիւրմիւշ, վէ չօճուգ մէմուրիյներ ֆէննիյէ մարիֆէթիյլէ մուայնէ օյունտրգտա, ճալրգտան վէֆաթ իթտիկի անյարյմըշ օյտուղընտան, չօճուղը պրրագանլար հագգընտա թահգիգաթը լազըմէյէ իպթիտար օյունմըշ տըր։

ԳՈՒ ԱԳԵԱՄ

Նշան Թաշընտա քեսին Շաֆագ պաղչէսի թէաթրօսընտա՝ պիլէթճի Ալիքսան էֆէնտինին մենֆաաթընա օյարագ «Ֆետտաքար գըզ» նամ 4 բէրտէ կիւիւնճիլի օյուն պիրինճի տէֆա օյարագ իճրա օյընճաղը կիպի, 14 քիչիէն իպարէթ միւքէմմէլ պիր ինճէ սազ թագրմը տախի իճրան անէնկ իտէճէք տիր։

* *

Եարընը ազամ տախի մէգքիւր պաղչէսի Մնակեան էֆէնտի գումբանեասը մարիֆէթիյլէ «Բարիզտէ Միւք սօգաղը վագասը» նամ 7 բէրտէ օյուն իճրա օյունճաղ տըր։

ՄԻԼԹԷՖԷՐԻԳԱ

Մամուրէթ իլ Ագից (Խարբերդ) վիլայէթի մէրքէզինտէ գրգյարա մախսուս պիր Բիւյուքիյէ մէքթէպինին թէէսիս վէ քիւշատրնա պիլիթիյան իրատեի Սէնիյէ չէրէֆսուտուր պուլրրլմըշ տըր։

—Բէսէնտիրէ գաղասընտա Պարթէնսնա գարիյէսինտէ զուհուր իմմիշ օյտրդրնը եաղրդրմրդ միրի օրմանը եանկընընտա 10.000 ատէ չամ ադաճը եանմըշ օյտրդրնատ, պէրտի թահգիգաթ Սէլանիք վիլայէթի օրման սեր միւֆէթթիշի՝ մահայինէ իպամ իտիլմիշ տիր։

—Գալաթատա Քիւչիւք Միլլեթ խանընտա գահվէ վէ չէքեր թիւճճարը կիմանատս Սթէֆանիտիսին ագչէ վէ գիգրյմէթ եչեասընը սըրգաթ իթմէքլէ մագնուն օյանլարտան Զաքար նամ քիմսէնին 10, վէ կարապետլէ Նազարէթին տախի 9ար այ միւտէթլերէ հապսյարրնա, վէ տիկերլերինին տախի պէրաէթլերինէ տարը Պէյօղլու Պիտայէթ ճէզա մահքէմէսինէն պիր գարար վերիրմիշ տիր։ Միւտտաի չախսի թարաֆընտան իյպու գարար մուախխերէն իսթինաֆ օյունմասը իւգերինէ իսթինաֆէն ճերէյան իտէն մուհաքէմէի ղըյապիլ նէթիճէսինտէ, Զաքար վէ կարապետ վէ Նազարէթ հագգլարընա վերիլէն գարարրն թաստիգիյլէ, տիկերի օտտապը Սամուրգայօղլու Արթին ադա վէ Աբրահամ վէ բէֆիգլերինին տախի մէրգումանա իյիրքաբարը անյարյրմամագլա, միւտտաիի ումումիյիճէճ իսթինաֆը տավա օյունմատրդը ճիհէթլէ, եալընը միւտտաիին գրրլյան գայասը պէտէլիյլէ վէքիլինին իւճրէթի մերգումանտան պիթթահսիլ միւտտաիյէ իթասընա հիւքմ իտիլմիշ, վէ հիւքմը վագրը մուտտատագ սուրէթի մագնունլարա թէպլիգ օյունմասը իւգերինէ, մէրգումանտան օտտապը Արթին ադա վէ Աբրահամ թարաֆլարընտան միւտտէթը գանունէյէսի գարքինտա իթիրազը անէյէհիքքամ օյունմասը, իթիրազէն իճրա գրլընան մուհաքէմէ նէթիյէճէսինտէ, ղըյապէն վերիլէն հիւքմին ֆէսխիյլէ հէր իքինսինին տէ պիլիթթիֆագ պէրտէթլերինէ գարար վէրիլմիշ տիր։

—Միտիլիտտէ տէմիրճիլիք իթմէքտէ օյան տէվլէթը Ամիյէ թէպասընտան խարայամպօրն տիւքքանը արաշտրրլրարագ, Օսմ. լիրասը՝ յա մէճիտիյէ չէյրէկինէ վէ իքիլիկինէ մախսուս իւչ գալրագ իւէ պիր տէ չիչէք գալրագը վէ հէնուզ տէօքիւմմիշ իւչ մէճիտիյէ իւէ պիր չէյրէք վէ պիր տէ էքիլիք պուլընարագ պունարրն, վէ Գարթաղ սաքինէրինտէն գունտուրաճը Մելքոն իւէ պուչագճը Նագար նամ քիմսէյէր եէտինտէ զուհուր իտէն իքի սատտ մէճիտիյէնին գալագ իտտիկի՝ մէսքիւքքամը Շահանէ իտարէսինտէն իտիլէն մուայնէնէտ անյարյրտրզընտան, պունարրն վէ էմմարինին մէնը թէտավիւլի իչին Տախիյէ նէգարէթինտէն լազըմ կէլէնլերէ էմրու իչար պուլրրլմըշ տըր։

ԻԼԱՆ

Սթամպօլտա Պաղչէ Գարուսընտա 27 նօմէրօյը տիւքքանտա մուգիմ Տին Թանիրի Մ. Մինթիվէլեան էֆէնտի հէր նէվ տիչ խասթալըգլարընը վէ եղիճիւէ սգօրբիթ վէ տիչէրտէն հասըլ օլան աղը գօգուսը վէ ճիգիճէ սալանմագտա օյան տիչերի թէտավիլ իտեր, վէ չիրիւքչերի տախի ալթուն վէ սարի խուսուսի մատնէլերէրէ իւէրուաէ թէքքար աղրըմամագ վէ պօչանմամագ իւզրէ տօլտուրուր։

Էրեւէթի տիչէր տախի՝ տամաղը թէլտիգ հաֆիֆ վէ զարիֆ պէլիսիգ սուրէթտէ իմալ օյունրգ, պաղը գերրլրը էօն տիչ էրին քէօքչերինէ տամագընգ ալթուն վիտա իւէ զայէթ միւքէմմէլ վէ պէլիսիգ սուրէթտէ տիչ իմալ իտեր։ Պաղըլարը պիր թագչմ տիչիրէրէ պիմիւրտաա՝ եաքարրմըշ օլարգլարը տիչէրի մուախխերէն գուլլանմամագլարընտան, պու կիպի զէվմա տախի քէնտիսինէ միւրաճաաթ իթտիքէրինտէ նէ տէրէճէ էրպագը սէնաաթտան օյարընը անյայաճաղլարը թէէմին օյունպիլիր։

24—1

ՐՕՊԷՐԻ ԳՕԼԷԻ

Բուսմլի Հիսարընտա քեսին Բօպէրի Գօլէժ մէքթէպինին սեպտ. իպթիտասընտա վագանցայարը իրթամ պուլարագ, սէնէի թէարիսիյնէն սեպտեմբեր 3/15ա իպթիտար օյընճաղ տըր։

Մէքթէպը մէգքիւր թէարիսթը՝ էվրօբա վէ Ամէրիգատա պուլընան էյնէրէ միւտաթի օյուպ, Երմէնիէ, Գուլկարճա, Ֆրանսըզճա, Ալէմանճա, Բուսճա վէ Թիւրքճէ լիսանլար իչին միգթէար խճալար նասպ օյունմըշ, վէ չակիրտանըն իսթիֆատէսի իչին միսխարէրի իւլում վէ ֆիւնունատան պահիս 8000 ճիլտ քիթապը հավի պիր քիւթիւպխանէսի տախի պուլընըրրլրմըշ տըր։

Բօպէրի Գօլէժտէ իւլում վէ ֆիւնուն տէրսլէրի ինկիլիզճէ լիսան իւզրէ իսէ տէ, հէր միլլէթէ մէնսուպ օյան թաչէպ՝ այրրճա քէնտի լիսանը իւէ թարիխինի թէարիս իթմէկէ մէճպուր տըր։

8—6

ԻՏԱԼԻԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իտալիի Մախսուսէ վաքուլարդնը 1895 սեպտ.ին 9ընեը ճումա երթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն չէրը հալին 1էնեի բէնճէնպին կիւնիւնէ գատար Տէրսատէթէն բազար վէ ճումա կիւնէրինէն մատա հէր կիւն ալէսապան սատթ 1էէ քէօրրիւտէն պիր վաքար հարէքէթլէ, էանի բահէ Գումգաբու վէ Սամաթեայա ուղրայարագ Իզմիտ-Սմսուն բանայրրնա ազիմէթ իտէնէք տիր։

Շէհրը հալին 20ենի չարչէնպին կիւնիւնտէն իթիպարէն չէհրը մէզգիւրդն 22ենի ճումա կիւնիւնէ գատար Իզմիտէն ալէսապան սատթ 1էէ Տէրսատէթէ միւթէվէճիկէն պիր վաքար հարէքէթլէ Գումգաբու վէ Սամաթեայա ուղրայարագ Տէրսատէթէ ավէթ իտէնէք տիր։

Գիրինեի մէվզը ֆիյ 20 ղրշ.
Կիւվէրթէ » 10 »
Զօճուզլար իչիւն նրսբֆ։

* * *

ՍԻԼԻՎՐԻ ԲԱՆԱՅԸՐԸ

Սեպտեմբերը Բուսմինին 6ենը չարչէնպին կիւնիւնտէն պաշլայարագ Սիլիվրի բանայրը իչիւն Իտալիի Մախսուսէ թարթիբնան թախսիս օլունան վաքարլարը վագի, հարէքէթ վէ ավէթլէրի։

Աղիդի

Սեպտ.ին 6ենը չարչէնպին կիւնիւ պիր վաքար ասպահլայրն սատթ 3էէ քէօքրիւտէն հարէքէթլէ Գումգաբու վէ Սամաթեայա ուղրայարագ Սիլիվրիյէ կիւէնէք տիր։ (Սիրքէճիտէն հարէքէթ իտէնէք բասթատան պայդպ)։

Սեպտ.ին 7ենի բէնճէնպին կիւնիւ պիր վաքար ասպահլայրն սատթ 5էէ քէօրրիւտէն հարէքէթլէ Գումգաբու վէ Սամաթեայա ուղրայարագ Սիլիվրիյէ կիւէնէք տիր։

Սեպտ.ին 8ենի ճումա կիւնիւ սատթ 2էէ քէօրրիւտէն պիր վաքար հարէքէթլէ Գումգաբու վէ Սամաթեայա ուղրայարագ Սիլիվրիյէ կիւէնէք տիր։

Ավտէն

Սեպտ.ին 9ընեը ճումա երթէսի կիւնիւ սատթ 3էէ Սիլիվրիտէն հարէքէթլէ տողրու քէօրրիւյէ, վէ օլ կիւնիւ երնէ սատթ 6տա տիկէր պիր վաքար Սիլիվրիտէն հարէքէթլէ Սամաթեայա վէ Գումգաբույա ուղրայարագ քէօրրիւյէ ավէթ իտէնէք տիր։

Սեպտ.ին 10ընեը բազար կիւնիւ սատթ 3էէ պիր վաքար Սիլիվրիտէն հարէքէթլէ Սամաթեա վէ Գումգաբույա ուղրայարագ քէօրրիւյէ ավէթ իտէնէք տիր։

ՖԻԾԱԹ

Գիրինեի մէվզը 15 ղրշ.
Իքինեի մէվզը 10 »
Զօճուզլար 5 »

ՍԱՐԱՖԻՑԷ

ԵՎՐՕՊԱ ԳՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 13 սեպտ.

Ինկլ. էհնամը Ինկ. Լիր.	107—75
Օսմ. էհնամը ալչրլը	25—37
» » գաբանտը	25—75
» » Սէրի Ա	65—
» » » Բ	44—25
» » » Գ	28 -
Օթօման 1871	93—10
Օսմանլը Գանդասը	20—25
Բուլգար իսթիդրազը	—
Մըսըր ատլ. մութթահրաէ	—
» իմթիյազլը	—
Ֆարէի Սանիյէի Մըսըր	—
Տունան 5 % 1879	33—
Ռուչիլա իսթիդրազը	—
Գուլկար իսթիդրազը	95—
Գամպիո Բարիզ 3 այ վատէ	25—40

—

Բարիզ 13 սեպտ.

Ֆրանս. էհ. 3 %, ֆր.	101—95
» » 4½ %	107—12
Եկնի Օսմ. էհնամը ալչրլը	25—85
» » » գաբանտը	25—97
Մի-գապէրլի	
Սէրի Բ.	44—15
» Գ.	28—15
Բուլգարի չրմէնտրֆէրի	145—
Օսմանլը Բէյթիսի էհնամը	502—50
« Գանդասը	752—87
Գրէքի Լիոնէ	843—
Գրէքի Ֆօնսիէ	—

Գօնթռաար ա'Էնդօնթ	—
Սիլվէյլիչ ռագիօնը	3287—
Իթալիա էհնամը	90—40
Մըսըր ֆօնտ. մութթահրաէ	—
Բաիսրիթէ Թիւրք	—
Գամպիո 3 այ վատէ	25—28.

—

Վիէննա 13 սեպտ.

Լօնտրա իւզէրինէ զամպիո	121—
Բուլգարի չրմէնտրֆէրի ֆի.	77—40
Օսմանլը Բէյթի ռագիօնը	234- 20

—

ԳԱԼԱԹԱ ՖՕՐՍԱՍԸ

Էստ. ուս. պրն ռագ. գաբ.	28—17
» » » էն եր.քէթ	28—21
» » » էն ալչրլը	28—16
Գու. ռագան ալչրլը գ. ք.	28—15
Թուվիլթը Օսմանկէ	102—
Սէռի Ա.	65—
» Բ.	44—10
» Գ.	30—10
Բուլգարի չրմէնտ. ռագմ. գբ.	144—25
» » էն եր.քէթէ	144—75
» » էն ալչրլը	144 —
» » ալչրլար	143—75
Բրնթրմ Թիվիլթը. ֆր.	482—
Ադլէ ֆամիլի	6—
Բէքօր Ղրշ.	—
Հէվալէտիզ » բէքօր	50—

—

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէքի ժէնէրալ	11—20
Սօսիէթէ Օթօման	6—27
Օսմանլը Սիկուրթա չէրքէթի	7—57½
Բէյթի ռագիօնը	21—32
Թրամվայ	10—95
Թրանսվաալ մուէնի	106—
Գօրրօրէն թապա	5—11
Էքսրօր սիկարէթ Ա.)	3—24
Բ.)	3—10
Օրոզաի Պագ Թիրէթիլնլրի.	125—

—

ԱԳԶԵԼԼԻՐԻՆ ՖԻԾԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղ. ասն	Ղրշ. Բ.
Գէլաղ մէչիսիյէ ֆիրզը	103—14
Մէճիտիէ »	98—20
Գէնչիք »	102—
Ալթընըզ »	103—
Խեդիվի լիրասը	110—14
Ֆրանսազ ալթընը	87—37
Ռուբ	90—10
Գրէմդզ ալթընը	51—20
Գարագոն գարտէսի	8—44

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԻ

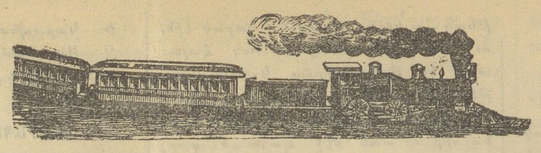

ԱԶԻՄԷԹ Իշպու 1311 ագնէսի Սեպտեմբերին 9ենի բազար կիւնիւնտէն իթիպարէն ամէսչիւտ իսէճէք պիւճիւմէ զաթարլարը վագթ ու հարէքէթլէրի. ԱՎՏԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՕՄ.	24	4	6	8	26	10	12	14
ՍԹԱՍԻՕՆ	Էշտա վէ Եօլճը	Եօլճը	Եօլճը	Եօլճը	Էշտա վէ Եօլճը	Եօլճը	Եօլճը	Եօլճը
	Սպհ.				Ագշմ.			
ՋԷՕԲՐԻՍԷՆ	12 40	2 05	4 05	5 35	7 35	9	10 30	11 30
Հայտար Բաշա միւվ.	1 05	2 30	4 30	6	8	9 25	10 55	11 55
Հայտար Բաշա հար.	1 25	2 43	4 40	6 10	8 15	9 33	11 05	12 05
Գըզել Թօբրագ	— —	2 51	4 48	6 18	8 24	9 41	11 13	12 13
Ֆէն. քէօշէսի	1 35	2 56	4 52	6 22	8 29	9 45	11 17	12 17
Կէօզ Թէբէ	— —	3 01	4 57	6 27	8 35	9 50	11 22	12 22
Իրէն քէյ	1 46	3 08	5 02	6 32	8 40	9 56	11 27	12 28
Պօսթանճը	1 56	3 18	5 10	6 41	8 50	10 04	11 36	12 37
Մալթէբէ	2 08	3 28	5 20	6 51	9 05	10 16	11 48	12 48
Գարթալ	2 22	3 39	5 31	7 02	9 21	10 29	12 01	1 01
Բէնտիք միւվ.	2 32	3 47	5 39	7 10	9 32	10 38	12 10	1 10
Բէնտիք հար.	2 40				9 40			
Թուզլա	3 02				10 06			
Կէյպիզ	3 23				10 31			
Տիլ Իսկէլէսի	— —				10 57			
Թավշանճըլ	3 58				11 10			
Հէրէքէ	4 14				11 29			
Եաբըմճա	4 34				11 53			
Թիւթ. Զիֆթլիք	4 47				12 09			
Տէրինճէ	4 58				12 21			
ԻԶՄԻՏԷ միւվ.	5 12				12 37			
ԻԶՄԻՏԷ հար.	5 30							
Գեչիւք Տէրպէնտ	6 05							
Սապանճա	6 30							
Առա Բազար	6 54							
Կէյվէ	7 38							
Ադ Հիսար	8							
Մէքէճէ	8 29							
Լէֆքէ	8 54							
Վէզիր-Խան	9 28							
Պիլէճիք միւվ.	10 10							
Պիլէճիք հար.	10 20							
Գարաքէյ	11 28							
Պօզիւիք	12 10							
Ին Էօնիւ	12 56							
Զուգուր Հիսար	1 26							
Էսկիշէհիր միւվ.	2 04							
	Ագշմ.							

ԹՐԷՆ ՆՕՄ.	1	3	21	5	7	9	21	11
ՍԹԱՍԻՕՆ	Եօլճը	Եօլճը	Էշտա վէ Եօլճը	Եօլճը	Եօլճը	Եօլճը	Էշտա վէ Եօլճը	Եօլճը
							Սպհ.	
ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ հար.							10 40	
Զուգուր Հիսար							11 16	
Ին Էօնիւ							11 48	
Պօզիւիք							12 24	
Գարաքէյ							12 58	
Պիլէճիք միւվ.							1 48	
Պիլէճիք հար.							1 58	
Վէզիր-Խան							2 35	
Լէֆքէ							3 10	
Մէքէճէ							3 41	
Ադ-Հիսար							4 06	
Կէյվէ							4 29	
Առա Բազար							5 23	
Սապանճա							5 40	
Գեչիւք Տէրվէնտ							6 07	
Իզմիտ միւվ.							6 39	
Իզմիտ հար.			11 30				6 54	
Տէրինճէ			11 47				7 10	
Թիւթ. Զիֆթլիք			11 58				7 20	
Եաբըմճա			12 14				7 33	
Հէրէքէ			12 42				7 59	
Թավշանճըլ			12 55				8 11	
Տիլ Իսկէլէսի			1 06				— —	
Կէյպիզ			1 35				8 51	
Թուզլա			1 58				9 16	
Բէնտիք միւվ.	Սպհ.		2 23		Ագշմ.		9 39	
Բէնտիք հար.	12 05	1 24	2 33	4 20	6 11	7 40	9 49	10 58
Գարթալ	12 14	1 34	2 48	4 29	6 20	7 49	10 02	11 09
Մալթէբէ	12 25	1 46	3 06	4 40	6 31	8	10 17	11 23
Պօսթանճը	12 35	1 57	3 19	4 50	6 42	8 10	10 30	11 35
Իրէն քէյ	12 44	2 09	3 31	5 01	6 51	8 20	10 40	11 43
Կէօզ Թէբէ	12 48	2 13	3 35	5 05	6 55	8 24	— —	11 47
Ֆէնէր քէօշէսի	12 53	2 18	3 40	5 10	7	8 30	10 49	11 52
Գըզել Թօբրագ	12 57	2 22	3 44	5 14	7 04	8 34	— —	11 56
Հայտար Բաշա միւվ.	1 03	2 29	3 52	5 20	7 10	8 40	10 57	12 03
Հայտար Բաշա հար.	1 10	2 35	4 02	5 26	7 16	8 45	11 15	12 08
Գէօբրիւ վաքար միւվ.	1 35	3	4 27	5 51	7 41	9 10	11 40	12 33
							Ագշ.	

ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ—ԷՆԳԱՐԷ ԽԱԹԹԸ

ՀԱՐԻՋԻԹ

Էշտա վէ Եօլճա գարար Նօ. 122

	ասար
Էսկիշէհիր հար.	12 Սպհ.
Ադ Բունար	12 49
Աբէ քէյ	1 32
Պէյլիք Աբէր	2 20
Սարբ.քէյ	3 32
Պիլէր	4 29
Սգիլեր	5 14
Պէյլիք Գէօբրիւ	5 57
Բոլաթլը	6 52
Մալի քէյ	8 12
Սընճան քէյ	9 15
Ինգարէ միւվ.	10 08 Ագշ.

ԱՎՏԷԹ

Էշտա վէ Եօլճա գարար Նօ. 121

	ասար
Ինգարէ հար.	1 35 Սպհ.
Սընճան քէյ	2 30
Մալի քէյ	3 39
Բոլաթլը	5 16
Պէյլիք Գէօբրիւ	6 06
Սգիլեր	6 39
Պիլեր	7 26
Սարբ.քէյ	8 30
Պէյլիք Աբէր	9 36
Աբէ քէյ	10 30
Ադ Բունար	11 07
Էսկիշէհիր միւվ.	11 54 Աբ

ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ—ԱՖԻՕՆ ԳԱՐԱՀԻՍԱՐ ԽԱԹԹԸ

ՀԱՐԻՋԻԹ

Էշտա վէ Եօլճա գարար Նօ. 222

	ասար
Էսկի-Շէհիր հարէքէթ	1 45 սպհ.
Քէօքճէ-Գրսրգ »	2 36
Սապանճի-Բունար »	3 33
Ալաուտա »	4 35
Զէօքիւրլէր »	5 33
Տէօյէր »	6 45
Ինանիյէ »	7 24
Գազլըկէօլ-Համամ »	8 15
Աֆիօն-Գարահիսար միւվ.	8 55 ագշ.

ԱՎՏԷԹ

Էշտա վէ Եօլճա գարար Նօ. 221

	ասար
Աֆիօն-Գարահիսար հրէքէթ	2 10 ագշ.
Գազլըկէօլ-Համամ »	3
Ինանիյէ »	3 43
Տէօյէր »	4 28
Զէօքիւրլէր »	5 42
Ալաուտա »	6 47
Սապանճի-Բունար »	7 44
Քէօքճէ-Գրսրգ »	8 33
Էսկի-Շէհիր միւվաասլէթ	9 22

ԱԼԱՈՒՆՏ—ՔԻՕԹԱՀԵԱ ԽԱԹԹԸ

Էշտա վէ Եօլճա գարար Նօ. 324

	ասար	գրշ.
Ալաուտատան հարէքէթ	5	5 սպհ.
Քէօթահեայա միւվասլէթ	5	25 »

Էշտա վէ Եօլճա գարար Նօ. 323

	ասար	գրշ.
Քէօթահեատան հարէքէթ	3	40 սպհ.
Ալաուտա միւվասլէթ	4	»

Էշտա վէ Եօլճա գարար Նօ. 326

	ասար	գրշ.
Ալաուտատան հարէքէթ	7	ագշմ.
Քէօթահեայա միւվասլէթ	7	20 »

Էշտա վէ Եօլճա գարար Նօ. 325

	ասար	գրշ.
Քէօթահեատան հարէքէթ	5	50 սպհ.
Ալաուտա միւվասլէթ	6	10 ագշմ.

SANTAL SALOLÉ LACROIX
76, Rue du Château-d'Eau, Paris.
ԳԱԲՍԻՒԼԼԷՐԻ
Մէհրայի պէվլի էմրագլը թէտավի իչիւն գուլլանըլան տաթի իւա թէսֆիֆնի թէրքիպ լէրին էն թէսիրլիսի վէ էն ալա զապլի թէմիսիի տիր։
Մահալի ֆիւրուխթը՝
Բարիզսի Շաթօ-տօ սօզաղընտա՝ 76, նիւմրօյը Լաքրուա էֆզախանէսի։
Իշպու իւաճ հէր էճզաճը տիւքքանալարընտա պուլունուր։

ԻՏԱԼԻԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իշպու 1895 Սեպտեմբերին 1ինեի կիւնիւնտէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԹԱՐԻԳԻ

Ադրիատիկ ռեսիդանսիյա

Մ. Տ.
12 15 Պ. Ատա, Հէյվէլի, Պուրկազ, Դրնալը, (*)
12 45 Հէյվէլի, Պ. Ատա, Մալթէբէ, Պօսթանճը, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։
1 15 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյվէլի։(*) (Պ. Ատատան սատթ 2տէ, զէ բազար երթեսի կիւնէրի Հէյվէլիյէ ուղրամայրդ Գրնալը յա ուղրայանագ տրը։)
2 05 Հէյվէլի, Պուրկազ։(*) (իշպու սէֆէր բազար երթեսի կիւնէրի ԹԷՐ օրունանճագ տրը։
3 30 Պ. Ատա, Հէյվէլի, Պուրկազ, Գրնալը։(*)
8 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյվէլի, Պուրկազ, Դրնալը, (Պ. Ատատան սատթ 8.45 տէ)։
10 45 Պ. Ատա, Հէյվէլի, Գաստքէյ։

Գէօբրիւտէն Ադրիատիկ ճանդիրնէ

1 45 Հէյվէլի, Պ. Ատա։(1) (*)
2 45 Գաստքէյ, Գրնալը, Պուրկազ, Հէյվէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։(1) (*)
8 45 Գրնալը, Պուրկազ, Հէյվէլի, Պ. Ատա,
10 Հէյվէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։(6)
10 40 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը, Պօսթանճը, Մալթէբէ, Պ. Ատա, Հէյվէլի։(6)
11 Գրնալը, Պուրկազ, Հէյվէլի, Պ. Ատա։(6

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ադրիատիկ ռեսիդանսիյա

12 Պ. Ատա, Հէյվէլի։(*)
12 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյվէլի, Պուրկազ, Գրնալը։ (Պ. Ատատան սատթ 12.45տէ)։(*)
2 Հէյվէլի, Պ. Ատա, Մալթէբէ, Պօսթանճը, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։(*)
8 30 Պ. Ատա, Հէյվէլի, Պուրկազ, Գրնալը։
9 45 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյվէլի, Պուրկազ, Գրնալը, Գաստքէյ։ (Պ. Ատատան 10.30տա)։
10 45 Հէյվէլի, Պ. Ատա, Մալթէբէ, Պօսթանճը, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։

Գէօբրիւտէն Ադրիատիկ

2 Գաստքէյ, Գրնալը, Պուրկազ, Հէյվէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։(6) (*)
2 30 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը, Պօսթանճը, Մալթէբէ, Պ. Ատա, Հէյվէլի։
3 Գնալը, Պուրկազ, Հէյվէլի, Պ Ատա(6)(*)
6 30 Գաստքէյ, Հէյվէլի, Պ Ատա։(6)(*)
10 15 Գրնալը, Պուրկազ, Հէյվէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։(6)
10 40 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը, Պօսթանճը, Մալթէբէ, Պ. Ատա, Հէյվէլի։(6)

ԱՏԱԼԱՐ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԹԱՐԻԳԻ

Բազար կիւնէրինէ մատա Անատօլու Վէ Ադրիատիկ ճանդիրնէ ռեսիդանսիյա

11 30 Մալթէբէ, Պօսթանճը, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։
12 15 Մօտա, Գաստքէյ, (Գաստքէյիւնէ 12.45տէ։)
12 45 Հէյվէլի, Պ. Ատա, Մալթէբէ, Պօսթանճը, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։(*)
4 15 Պօսթանճը, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։(*)
11 Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ Մօտա։

Գէօբրիւտէն Անատօլու ճանդիրնէ

2 45 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը, Պօսթանճը։(1) (*)
9 45 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը։(1)
10 40 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը, Պօսթանճը, Մալթէբէ, Պ. Ատա, Հէյվէլի։(6)
11 20 Գաստքէյ, Մօտա։
11 20 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը, Պօսթանճը, Մալթէբէ։

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Անատօլու Վէ Ադրիատիկ ճանդիրնէ ռեսիդանսիյա

2 Հէյվէլի, Պ. Ատա, Մալթէբէ, Պօսթանճը, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։(*)
5 30 Գալամըշ, Մօտա, քէօքրիւ։(*)
10 45 Հէյվէլի, Պ. Ատա, Մալթէբէ, Պօսթանճը, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։
9 45 Գալամըշ, Մօտա, քէօքրիւ։
11 30 Գալամըշ, Մօտա, քէօքրիւ։
12 Գալամըշ, Մօտա, քէօքրիւ։

Գէօբրիւտէն Անատօլ Վէ Ադրիատիկ ճանդիրնէ

2 30 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը, Պօսթանճը, Մալթէբէ, Պ. Ատա, Հէյվէլի։(6) (*)
4 30 Մօտա, Գալամըշ։(6) (*)
8 45 Մօտա, Գալամըշ։(6)
10 40 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը, Պօսթանճը, Մալթէբէ, Պ. Ատա, Հէյվէլի։(6)
10 45 Տօղրու Գալամըշ։

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Անատօլու ԷԷԴԵՐՔԷՐԻՆ Դ-ԲԻՕՍՊՈՐԻ Գէօբրիւտէն

Մ. Տ.
12 40 Էսկիշէհիրէ կիսէն
2 05 Բէնտիք կիսէն
3 25 Պիլա թէսատիֆ(*)
4 05 Բէնտիք կիսէն
5 35 Բէնտիք կիսէն
6 45 Պիլա թէսատիֆ
7 35 Իզմիտ կիսէն
9 Բէնտիք կիսէն
10 30 Բէնտիք կիսէն
11 30 Բէնտիք կիսէն

Հայտար-Բաշա

1 10 Բէնտիքտէն կելէն
2 35 Բէնտիքտէն կելէն
4 02 Իզմիտէն կելէն
5 26 Բէնտիքտէն կելէն
6 05 Պիլա թէսատիֆ
7 16 Բէնտիքտէն կելէն (*)
8 45 Բէնտիքտէն կելէն
9 30 Պիլա թէսատիֆ
11 15 Էսկիշէհիրէն կելէն
12 08 Բէնտիքտէն կելէն

ԳԱՏԸԲԷՕՑ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԼԿՄԻՑԼ Գէօբրիւտէն Մ. Տ.	ԵԼԿՄԻՑԼ Գաստքէյտէն Մ. Տ.	ԲԱԶԱՐ Գէօբրիւտէն Մ. Տ.	ԲԱԶԱՐ Գաստքէյտէն Մ. Տ.
12 45	12		
1 30	12 15 (5)	1	1
2 15	1 30	2	2
3	2 15		
3 45	3		
4 30	3 45	3	3
5 15	4 30	4	4
6	5 15	5	5
6 45	6	6	6
8	7 15	7	7
9 15	8 30	8	8 30
10	9 15	9	9
10 30	10	10	10
10 55	10 35		
11 20 (3)	11 05	11	11
11 45	11 25	12	12
12	12 10		

(*) Իշպու իչարէթլի սէֆէրլէր՝ սեպտ.ի 15ենեի կիւնիւնտէն իթիպարէն պիր լէրէնէք օսրա հարէքէթ իսէճէքլէր տիր։

(1) Իշպու սէֆերլերէ հիւք գապուլ ալանճագ տրը։

(2) Իշպու սէֆէր տողրուճա Գալամըշա կիսէճէք տիր։

(3) Իշպու սէֆէր՝ Գաստքէօյ, Մօտա թարիգպնէ իճրա օլունանագ տրը։

(4) Ճումատա վէ բազար կիւնէրի Ֆէնէր Պալէօսի գարարընա թէսատիֆ իսէճէք տիր։

(5) Իշպու սէֆէր՝ Մօտա, Գաստքէօյ թարիգնէ իճրա օլունանագ վէ Գաստքէօյտէն 12.45տէ հարէքէթ իսէճէք տիր։

(6) Իշպու սէֆերլերէ հիւք գապուլ ալանմայանագ տրը։

ՇԱՐԳ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԻԼԷ

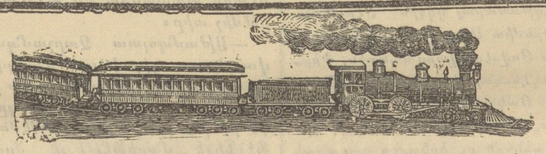

ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԼԷՐԻ

ՔԻԻԶԻԻՔ ԶԷՔՄԷՃԷ

1895 ալաֆը. Մայիս 1էն իթիպարէն եէնի իլանա տէկկին եօլ թարիֆաը.

ՍԹԱՄՊՈԼՅԱՆ ՔԻԻԶԻԻՔ—ԶԷՔՄԷՃԷՅԷ

ՆՈՒՄԷՐՕ ՍԹԱՍԻՕՆ	8	10	62	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	52	54	56
	Սապահյան էշլէնէ գատար								Վագթը Հարէքէթի								Իօշլէնէն ագշամա գատար									
Սթամպոլ	6 05	6 37	7 15	7 45	8 17	8 56	9 30	10	10 30	10 56	12	1	1 32	2	2 30	3	3 30	4 30	5	5 25	5 50	6 12	6 30	6 57	7 35	7 45
Գուզ-Գաբու	6 15	6 48	7 31	7 55	8 33	9 18	9 41	10 10	10 39	11 05	12 09	1 09	1 44	2 11	2 42	3 09	3 40	4 39	5 09	5 35	6 02	6 21	6 41	7 07	7 46	7 54
Եէնի-Գաբու	6 19	6 52		7 59	8 37		9 15	10 14	10 43	11 09	12 13		1 48	2 15	2 46	3 13	3 44	4 43	5 13	5 39	6 06		6 45	7 11		7 58
Սամաթիա	6 25	6 58		8 05	8 43		9 51	10 20	10 48	11 15	12 19		1 54	2 21	2 52	3 19	3 50	4 49	5 19	5 45	6 12		6 51	7 17		8 04
Եէսթ-Գուլէ	6 31	7 07	7 49	8 16	8 47	9 27	9 56	10 24	10 52	11 19	12 26	1 18	1 58	2 27	2 56	3 23	3 55	4 53	5 23	5 49	6 16		6 55	7 22	7 57	8 07
Մագրիքէյ	6 52	7 22	8 06	8 34	8 58	9 39	10 09		11 03	11 31	12 37	1 30		2 39	3 07	3 35	4 07	5 05	5 39	6 03		6 40	7 05	7 33	8 10	
Ա.-Մէհէմտիա	7 02	7 32	8 20	8 44		9 49	10 20			11 43		1 41		2 49		3 45	4 17	5 15	5 51			6 52		7 43	8 20	
Գիւչիւք-Զէքմէճէ			8 30				10 30			11 53		1 51							6 01			7 02				

ԳԻՒՉԻՒՔ—ԶԷՔՄԷՃԷՅԷՆ ՍԹԱՄՊՈԼԱ

ՆՈՒՄԷՐՕ ՍԹԱՍԻՕՆ	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	47	49	51	53	55	61	57
	Սապահյան էշլէնէ գատար								Վագթը Հարէքէթի								Իշլէնէն ագշամա գատար									
Գիւչիւք-Զէքմէճէ		6 30									10 39		12 18			2 17							6 10		7 06	
Ա.-Մէհէմտիա	6	6 41	7 11	7 53		8 23	9 04		9 58		10 50		12 29			2 28	3		3 56	4 50	5 25		6 22		7 21	7 56
Մագրիքէյ	6 12	6 53	7 24	8 06		8 36	9 16	9 40	10 11		11 03	11 40	12 41	1 45		2 40	3 12	3 44	4 09	5 04	5 37	6 08	6 38	7 11	7 43	8 11
Եէսթ-Գուլէ	6 29	7 08	7 41		8 19	8 49	9 28	9 54	10 24	10 51	11 17	11 54	12 53	1 58	2 29	2 55	3 24	4	4 26	5 22	5 49	6 28	6 54	7 35	8 07	8 28
Սամաթիա	6 34	7 13	7 46		8 24	8 51	9 32	9 58	10 28	10 56	11 21	11 58	12 57	2 02	2 33	3	3 28	4 04	4 30	5 26	5 53	6 32	6 58	7 38		
Եէնի-Գաբու	6 40	7 19	7 52		8 30	9	9 38	10 04	10 34	11 02	11 27	12 04	1 03	2 08	2 39	3 06	3 34	4 10	4 36	5 32	5 59	6 38	7 04	7 43		
Գուզ-